

ЗАГЛАВИЕ НА ПРОЕКТА: ЗАПОЗНАЙТЕ СЕ С НАШИТЕ СЪСЕДИ 2

НОМЕР НА ПРОЕКТА: 2022-1-BG01-KA220-YOU 000087236

ИНСТРУМЕНТАРИУМ С НЕФОРМАЛНИ УПРАЖНЕНИЯ

ПРОГРАМА "ЕРАЗЪМ+

**КЛЮЧОВО ДЕЙСТВИЕ: KA220-YOU - ПАРТНЬОРСТВА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО В
ОБЛАСТТА НА МЛАДЕЖТА**

WWW.MEET-OUR-NEIGHBOURS.EU

**Co-funded by
the European Union**

Настоящият документ е изготвен в рамките на проекта **"Meet Our Neighbours 2"**, финансиран от Европейската комисия по програма "Еразъм+" (KA220 - YOU - Cooperation Partnership in Youth).

Мненията, изразени в тази публикация, са единствено на авторите и Комисията не носи никаква отговорност за използването на предоставената информация.

Година на публикуване: 2024

Партньори по проекта:

- Център за образователни инициативи (ЦОИ) - Република България
- Asociația "Tinerii 3D" (Асоциация на 3D младежите) - Румъния
- EGECED (Институт за образователни и младежки изследвания) - Турция
- EMinS-Leskovac - Република Сърбия
- INNOVA Lab Битоля - Република Северна Македония
- Младежки център Епир (МЦ Епир) - Република Гърция

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Съдържание

Въведение	?
Резюме на проекта	?
Партньори по проекта	?
Тема 1 - Единство в многообразието	?
Тема 2 - Изграждане на мостове	?
Тема 3 - Демокрацията в действие	?
Тема 4 - Моето европейско бъдеще	?
Тема 5 - Толерантност, приемане и разбиране	?
Тема 6 - Добросъседство	?

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Тема 7 - Забавните Балкани

?

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

"Силата е в различията, а не в приликите"

Стивън Р. Кови

ВЪВЕДЕНИЕ

Инструментариумът с неформални упражнения е създаден въз основа на обобщаващия доклад на МО1 от проекта "Запознайте се с нашите съседи 2", който дава реална представа откъде могат да произлязат проблемите и конфликтите между участващите балкански страни и по този начин да се намери реално решение за тяхното преодоляване.

Основната цел на този инструментариум беше да се изгради капацитетът на младежките работници и младежките лидери в използването и оформянето на неформални инструменти за насърчаване на межкултурното разбирателство и приемането на разнообразието, като им се предоставят насоки, разработва се набор от неформални упражнения, насочени към преодоляване на стереотипите и предразсъдъците на балканско равнище, и се прилагат неформални инструменти (семинари, симулации, ролеви игри, дискусии и др.) за насърчаване на межкултурното разбирателство и приемането на разнообразието, насочени към създаване на млади хора, които да им позволят да изградят силни, устойчиви, уважаващи и мирни общности.

При създаването на упражненията бяха използвани някои важни и задължителни подходи, аспекти и рамки.

При разработването на набора от упражнения, семинари, симулации, ролеви игри, дискусии и др. бяха следвани и комбинирани следните подходи:

1. **Учене чрез преживяване:** Този подход включва учене чрез правене, обмисляне и прилагане на знанията в реални ситуации. Младежките работници могат да участват в семинари, симулации и ролеви игри, които отразяват разнообразието от култури, езици и традиции на Балканите.
2. **Обучение с участие:** Този подход включва активно участие и сътрудничество между младежките работници. Младежките работници могат да участват в дискусии, дебати и групови дейности, които насърчават разбирането и сътрудничеството между различните общности в региона.
3. **Мултимедийно обучение:** Този подход включва използването на мултимедийни инструменти като видеоклипове, подкастове и социални медии за насърчаване на обучението и ангажираността на младежките работници. Младежките работници могат да създават мултимедийно съдържание, което отразява техните надежди и стремежи за бъдещето на Балканите в рамките на по-голямата европейска общност.
4. **Хумористично обучение:** Този подход включва използването на хумор и

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

сатира за насърчаване на ученето и ангажираността на младежките работници. Младежките работници могат да участват в дейности, които показват хумористични или необичайни традиции или обичаи, които са уникални за Балканите.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържанието в нея информация.

Като цяло педагогическият подход е насочен към насърчаване на единството в многообразието, изграждане на мостове, демокрация в действие, толерантност и разбирателство, добросъседство и забавни Балкани. Инструментариумът предоставя набор от неформални упражнения, които са чувствителни към културните особености, ангажиращи и интерактивни и които насърчават ученето и размисъла сред младежките работници.

Упражненията и неофициалните инструменти, създадени в Комплекта инструменти, принадлежат към конкретни теми, както следва:

- Единство в многообразието
- Изграждане на мостове
- Демокрация в действие
- Моето европейско бъдеще
- Толерантност и разбиране
- Добросъседство
- Забавни Балкани.

Тези упражнения имат за цел да създадат млади хора, които да им позволят да изградят силни, устойчиви, уважавани и мирни общности.

РЕЗЮМЕ НА ПРОЕКТА

Балканският полуостров е район, който се характеризира с особена динамика на съседските отношения. Различни етнически и религиозни групи често съжителстват на сравнително малка територия. Те споделят общи традиции, история, кухня, фолклор и дори ежедневни проблеми от битово естество. За съжаление същото това население многократно е било обект на политики, които подбуждат крайна омраза, толерират насилието и насърчават разединението, като всички те обслужват различни политически интереси.

Държавите на Балканите имат дълга история на фрагментация и техните народи често са белязани от предразсъдъци и стереотипи, които могат да се определят като обобщения за членовете на определена социална група в резултат на естествена когнитивна редукция. Подобно етикетиране е често срещано явление, тъй като както ние приписваме различни личностни характеристики на другите (и съответно на себе си), така и другите правят същото с нас. Груповата идентичност винаги се определя от отношението към други групи или групови идентичности - група, която застрашава нас, нашите интереси или дори оцеляването ни. Другите, често малцинства в обществото, се обозначават като "различни", "неприспособени" или "привилегировани" и най-общо казано, се възприемат като натрапници, ако не и дори нашественици, по отношение на мнозинството от населението. По време на криза самото им съществуване може дори да бъде представено като заплаха.

Ето защо една от задачите на този проект беше, първо, да се опита да открие причините за появата на стереотипи на Балканите, техните характеристики, да определи кога са възникнали и дали съществуват днес. Важно е да се разберат обстоятелствата, които са довели до развитието на стереотипите. Това разбиране може да помогне за предотвратяване на евентуални бъдещи конфликти и влошаване на отношенията между различните етнически групи на Балканите. Това може да бъде постигнато само чрез активно включване на младите хора в този процес, защото те са поколението, което ще определи какъв ще бъде животът утре. Това ще бъде постигнато чрез разработване на набор от инструменти, насочени към обогатяване на знанията им по темата на проекта, насърчаване на гражданската активност, засилване на толерантността, повишаване на осведомеността им относно аспектите на конфликта, преодоляване на стереотипите и подобряване на взаимното разбирателство.

Проектът се фокусира върху млади хора, които са родени и израснали в предишния

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

период между двете епохи - едната, характеризираща се с разделение, разграничаване и оклеветяване на съседите, и другата, белязана от приемането на общи европейски ценности като толерантност, уважение, свобода и човешки права. Предвид този исторически и културен контекст, в който балканските държави са свързани помежду

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

си не само в политическо, стратегическо и икономическо отношение, но и от културна гледна точка, става изключително важно да се създадат трайни основи за бъдещ мир и обновен контекст на Балканите.

ПАРТНЬОРИ ПО ПРОЕКТА

ЦЕНТЪР ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ (CEI)

АСОЦИАЦИЯТА НА 3D МЛАДЕЖИТЕ

ИНСТИТУТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И
МЛАДЕЖКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

EMINS-LESKOVAC

INNOVA LAB

МЛАДЕЖКИ ЦЕНТЪР ЕПИР (МЦ ЕПИР)

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА 1

ЕДИНСТВО В МНОГО- ОБРАЗИЕТО

ВЪВЕДЕНИЕ

"Единство в многообразието" показва многообразието от култури, езици и традиции на Балканите, като същевременно подчертава как тези различия могат да обединят хората.

"Единство в многообразието" е концепция, която подчертава съвместното съществуване на различни култури, етноси, религии и други разнообразни елементи в едно общество или общност, като същевременно насърчава чувството за единство и хармония. Тази фраза често се използва, за да се отбележи богатството, което се поражда от приемането и зачитането на разнообразния произход и перспективи, които хората внасят в една колективна група.

Идеята за единство в многообразието обикновено се свързва с мултикултурализма и признанието, че едно многообразно общество може да процъфтява благодарение на разбирателството, толерантността и сътрудничеството между неговите членове. Тя предполага, че въпреки различията съществува общо чувство за принадлежност и обща човешка същност, които свързват хората. Тази концепция се прилага не само към културното многообразие, но може да обхване и различни аспекти като език, традиции, вярвания и ценности. Много държави и организации използват "Единство в многообразието" като водещ принцип за насърчаване на приобщаването и изграждане на силна, сплотена общност, която цени различията, а не ги разглежда като източник на разделение.

Фразата е възприета в различни контексти в световен мащаб и служи за напомняне, че признаването и оценяването на многообразието може да доведе до по-силни и жизнени общности, в които хора с различен произход работят заедно за постигане на общи цели.

В този набор от инструменти са представени следните дейности, свързани с "Единство в многообразието":

- Магическа балканска кутия
- Съединени щати на Балканите
- Балкански фестивал

Тези дейности имат за цел да насърчат взаимодействието, разбирането и сътрудничеството

между различните общности на Балканите, като популяризират идеята за единство чрез отбелязване на техните различия. Те също така предоставят възможности за културен обмен и признателност, като насърчават чувството за обща идентичност и общност сред хората от

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

региона. Тези дейности имат за цел да създадат усещане за обща идентичност и свързаност сред различните общности на Балканите.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЕДИНСТВО В МНОГООБРАЗИЕТО" #1	
Заглавие на дейността	<i>Магическа балканска кутия</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Театрален енергетик и упражнение. Основна цел: да се изследва разнообразието на хората от балканските култури.
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Да откриете различията между балканските култури. • Да се повиши способността и готовността на участниците да се отнасят към различията в балканските култури.
Продължителност на дейността (в минути)	Приблизително 1,5 часа - 2 часа.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Място, където участниците могат да образуват удобен кръг. • Лека картонена или пластмасова кутия с размери около 30x30 см. Препоръчително е кутията да е цветна или украсена.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 10-25 участници • На възраст над 15 години • Основни познания по разговорен английски език • От различни балкански страни
<p>Резултати от обучението</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Открива различията в балканските култури.

<p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на способността и готовността на участниците да се отнасят към различията в балканските култури. • Повишена чувствителност към активното прилагане на културното многообразие в ежедневието. • Повишено любопитство към други балкански култури. • Подобрена способност за театрално изразяване. • Подобрена вербална и невербална комуникация.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Театралните упражнения - индивидуални симулационни или ролеви упражнения - зависят от конкретното решение на всеки участник да изпълни задачата на дейността. • Наблюдение • Дебрифинг под формата на открита дискусия <p>Тези методи са подходящи за постигане на целите на дейността, тъй като ще позволят на всеки отделен участник да използва различни форми на себеизразяване, за да демонстрира уникален аспект на своята култура. Другите участници ще имат възможност да наблюдават всеки отделен човек, а по-късно да обсъдят наблюденията си и да споделят резултатите от обучението си.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

1. **Театрален стимулатор/загрявка.** Фасилитаторът приканва участниците да се разходят из пространството по спокоен, бавен начин. Фасилитаторът обяснява на участниците, че от време на време ще назовава някакво нещо или действие и участниците трябва да имитират това нещо или действие в този момент, преди да се върнат към бавното ходене и да изчакат да чуят следващото нещо/действие. Докато участниците вървят бавно в продължение на около 10 секунди, фасилитаторът назовава нещо или действие и участниците имитират това нещо или действие в продължение на около 5-10 секунди (фасилитаторът трябва да се опита да усети групата и да види колко секунди се чувстват най-подходящи за групата). След това фасилитаторът приканва участниците да се върнат към ходенето за около 10-15 секунди, преди да назове следващото нещо или действие. Предложени неща и действия, които фасилитаторът може да назове: летене, котка, скачане, вятър, стол, малко дете, банан, влак, клоун, сън. Изпълнението на енергетичния тест трябва да отнеме по-малко от 10 минути.

2. **Дейност "Магическата балканска кутия"**. Фасилитаторът приканва участниците да образуват кръг и по желание да седнат на столове, възглавници или на чист под. След това фасилитаторът запознава участниците с Вълшебната балканска кутия - цветна или украсена кутия, и обяснява идеята/задачите на дейността, както следва: Вълшебната балканска кутия може да се превърне във всичко уникално от културите на балканските страни. Тя може да се превърне САМО в уникално културно нещо/символ, което според участника принадлежи само на културата на неговата страна и няма да е разпространено в други балкански страни. Един по един всеки участник ще получи кутията и с помощта на малко магия ще превърне кутията в културното нещо. (примери: чаша фрапе за Гърция, Синята джамия за Турция, икона на Свети Сава за Сърбия и т.н.) Участниците не трябва да обсъждат с другите културните неща/символи, които ще изберат. Когато участникът получи вълшебната кутия и "използва малко магия", той или тя може да изпълни много кратко театрално действие с кутията (с продължителност около 1 минута), в което използва кутията като културна вещ/символ. След краткия театрален акт участниците от други балкански държави се приканват да отгатнат какво представлява кутията, като това може да продължи не повече от 10-20 секунди. Независимо дали има или няма правилно предположение, участникът, който е изпълнил театралния акт, се моли да обясни какво е представлявала кутията и защо смята, че тя е донякъде значимо и уникално нещо/аспект/символ на неговата култура. След това следващият участник се приканва да изпълни задачата, докато всички участници не го направят.
3. **Дебрифинг**. Участниците се приканват да размишляват накратко върху упражнението и всеки, който има желание да сподели с групата, да отговори на следните въпроси: Дали всички показани неща са уникални само за културата, от която идва участникът, или има някакви употреби/подобности на представеното нещо/символ и в други балкански култури? Кои бяха най-интересните културни аспекти, които научихте за другите балкански страни? Как се чувствате по отношение на новите неща, които научихте за други култури? Как бихте се почувствали и реагирали в ежедневието си, ако станете свидетели на нов за вас културен аспект? Смятате ли, че между балканските държави има повече различия или прилики?

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците се приканват да сформират двойки и да обсъдят общите резултати от обучението и удовлетворението си от дейността в продължение на около 5-7 минути. • Участниците се помолват отново да образуват цял кръг и по един човек от двойка се моли да сподели накратко за това, което са обсъждали - накратко да определи цялостното си удовлетворение и основните резултати от обучението.
<p>механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • На участниците може да се предложи да продължат разговорите за своите уникални културни аспекти и след приключване на дейността - по време на свободното време, прекарано заедно. • Фасилитаторът може да адаптира времето на всеки етап от дейността в зависимост от размера и нуждите на групата.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>В зависимост от обстановката и наличното пространство и оборудване, по време на заниманието може да се пуска много тиха фонова музика.</p> <p>Дейността може да се проведе както на открито, така и на закрито, в зависимост от възможностите и метеорологичните условия.</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

ТЕМА "ЕДИНСТВО В МНОГООБРАЗИЕТО" #2

Заглавие на дейността	<i>Съединени щати на Балканите</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Симулационно упражнение Основна цел: да се разбере как съществуващите различия и прилики между балканските страни и народи могат да бъдат обединени.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Специфични учебни цели на дейността: <ul style="list-style-type: none"> • Да се намерят допирни точки между балканските страни и народи по отношение на техните култури, политики и обществени аспекти. • Да се определи какво би могло да бъде общото бъдеще на балканските страни - кои биха могли да бъдат обединяващите фактори. • Подобро усещане за балканска идентичност.
Продължителност на дейността (в минути)	Приблизително 2 - 2,5 часа.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Място, където участниците могат да образуват удобен полукръг и група да представи работата си, няколко маси и столове за групова работа. • Бяла дъска или флипчарт. • интернет връзка и устройства за изследване (смартфони, лаптопи). • Големи картонени плакати и маркери. • Отпечатани въпросници за оценка. • Писалки.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 18-36 участници • На възраст 18+ • Добри познания по английски език • От различни балкански страни
<p>предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се намерят допирни точки между балканските страни и народи по отношение на техните култури, политики и обществени аспекти. • Да се определи какво би могло да бъде общото бъдеще на балканските страни - кои биха могли да бъдат обединяващите фактори. • Подобрено усещане за балканска идентичност. • Да се подобрят уменията за работа в група, основните умения за онлайн проучване, комуникационните умения, уменията за представяне, критичното и стратегическото мислене.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<p>Работа по групи - дискусии в подгрупи и основни групи, онлайн проучвания, вземане на решения във всяка група, създаване на плакат със събраните решения и информация, представяне на резултатите от работата по групи, обобщаване.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

- 1. Дейността на Съединените щати на Балканите.** Участниците се запознават с идеята на дейността: те ще бъдат разделени на групи и ще работят по задача да си представят как биха изглеждали Съединените щати на Балканите. Ще бъдат предоставени подтеми и задачи (написани на дъската), както и материали и основни ресурси за изпълнение на задачата и създаване на презентация за резултатите от работата на групата. След това участниците се разделят на случаен

принцип на групи, като е силно препоръчително всяка група да се състои от 6 или повече участници. След като групите са сформирани и материалите са раздадени, всяка група може да започне да обсъжда общите идеи за това как биха могли да изглеждат Съединените балкански щати в продължение на 10 минути. Подтемите на основната задача се записват на бялата дъска/флипчарта: Култура (как хората ще празнуват обединяващите ги културни аспекти и все пак ще запазят своята уникална култура и т.н.), Политика (по отношение на пазара, околната среда, движението, социалното благосъстояние и т.н.), Включване (как ще се гарантира общото включване на малцинствата, как ще се празнува разнообразието и т.н.). Всяка група се моли да се раздели на подгрупи от поне двама души и да работи по една подтема в продължение на 20 минути. След това подгрупите се молят да се присъединят отново към основните си групи и да споделят своите виждания с групите си. Дават им се 30 минути, за да обсъдят и коригират цялостния образ на предложенията си за Съединени балкански щати и да създадат презентации на големи плакати. След това групите са помолени да образуват полукръг и всяка група поотделно да представи резултата от работата си в групата. В края на всяка презентация зрителите могат да задават въпроси/разяснения на представящата група.

- 2. Дебрифинг.** Фасилитаторът моли участниците да образуват пълен кръг и да седнат на столове или възглавници. Фасилитаторът задава следните въпроси и дава време на участниците, които биха искали да споделят и да отговорят на тези въпроси: Кой бяха обединяващите фактори или решения, които забелязахте във всички или в повечето презентации? Вярвате ли, че може да има официален политически/културен съюз на балканските държави, защо да или не? Какви съществуващи проблеми виждате в балканските държави, когато става въпрос за многообразието на балканските народи? Би ли могло това разнообразие да се празнува, вместо да се разглежда като проблем?

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците се молят да сменят местата си в кръга, в който седят, преди да започне оценката. Те получават въпросници за оценка, в които ще отговорят, като напишат няколко въпроса: Каква е цялостната ви удовлетвореност от дейността? Кои са основните моменти, които научихте от тази дейност? Промени ли се възприятието ви за увеличен или стабилизирани съюз между балканските държави след тази дейност и ако да, то как?
---	--

<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • На участниците може да се предложи да продължат разговорите за своите чувства и наблюдения относно резултатите от груповата работа и груповата рефлексия по време на свободното време, прекарано заедно. • Фасилитаторът може да адаптира времето на всеки етап от дейността в зависимост от размера и нуждите на групата.
--	---

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>В зависимост от обстановката и наличното пространство и оборудване, по време на заниманието може да се пуска много тиха фонова музика.</p> <p>На участниците може да се предложи да започнат проучването си, като използват следните уебсайтове:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.iemed.org/publication/the-balkans-past-and-present-of-cultural-pluralism/ https://www.britannica.com/place/Balkans/The-Ottomans, • https://www.researchgate.net/publication/341453463_Impact_of_Cultural_Diversity_on_Western_Balkan_Countries%27_Performance
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЕДИНСТВО В МНОГООБРАЗИЕТО" #3

Заглавие на дейността	Балкански фестивал
<p>Вид на дейността</p> <p>(упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискуссия и др.)</p> <p>Представете кратко изложение на целта на дейността.</p>	<p>Творческо упражнение.</p> <p>Основна цел: да се абсорбират различни аспекти на балканските култури в уникална сплав от балкански костюми и музика.</p>
<p>Цели на обучението за дейността</p> <p>Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне.</p> <p>Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.</p>	<p>Специфични учебни цели на дейността:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Откриване на уникални балкански костюми и музикални черти, които могат да бъдат обединени в творчески синтез на балканските култури и народи. • Подобрено усещане за балканска идентичност и единство
Продължителност на дейността (в минути)	Приблизително 3-4 часа с препоръчителна почивка за кафе по средата.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Място, където участниците могат да образуват удобен кръг и група да представи работата си • Няколко маси и столове за групова работа • Различни видове и цветове платове, класически конци и игли, дебели конци и дебели игли, преди, всякакви други материали, които могат да се използват в основното ръчно изработване на дрехи, като лепила за платове, ленти и ютии, ластици, копчета, декори и др. • Различни видове малки музикални инструменти и предмети, които могат да издават звук (малки барабани, метални пръчки, саксии, дървени инструменти и др.) • Документи и химикалки
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ножици <ul style="list-style-type: none"> • 15-30 участници • На възраст 18+ • Основни познания по английски език • От различни балкански страни
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Откриване на уникални балкански костюми и музикални черти, които могат да бъдат обединени в творчески синтез на балканските култури и народи. • Подобро чувство за балканска идентичност и единство. • Подоброена креативност и творческо мислене. • Придобиване на умения за създаване на музика и материали.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Работа в група, основно онлайн проучване, дизайн на облекло, ръчно шиене и сглобяване на облекло, създаване на музикално произведение и изпълнение, представяне на резултатите от работата в групата, обобщаване.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<p>1. Дейност на Балканския фестивал. Фасилитаторът събира участниците в кръг и обяснява основните задачи на това творческо упражнение. Участниците ще</p>	

работят по групи, за да създадат уникален балкански фестивал - синтез на балкански културни прояви, главно чрез облекло, музика, танци и други средства, които участниците биха искали да използват. Участниците се запознават с наличните материали (тъкани, декори, инструменти и т.н.) и им се казва, че могат да използват и всичко друго, което биха искали да включат - нещо традиционно, което им принадлежи, природни ресурси от местната среда, инструменти, които могат да намерят, и т.н. След това участниците се разделят на равни групи от по 4-6 души във всяка група, в която са представени различни балкански държави. На всяка група ще бъдат дадени около 2 часа, за да подготви представление, съчетаващо различни традиционни аспекти и изкуства, като облекло, музика, танц и всякакви други средства (театрална постановка, поезия и т.н.), като всеки елемент от изпълнението им (всяко облекло, всяка песен и т.н.) трябва да включва аспекти на всяка балканска страна, представена в групата. Например, ако една група се състои от участници от Турция, Сърбия, Гърция и Северна Македония, тогава облеклото и песента, които участниците ще създадат за своето изпълнение, трябва да включват елементи от всичките 4 държави/култури. Всяка група трябва да намери удобно място за работата си, при необходимост може да се раздели на подгрупи, може да отдели място и време за практикуване на изпълнението си. Тъй като не е лесно да се прецени времето, необходимо на всички групи, за да приключат работата си по представянето, фасилитаторът трябва да проверява от време на време групите, за да види дали имат нужда от помощ и как върви напредъкът им. Фасилитаторът трябва да насърчи групите да приключат в рамките на 2 часа или да реши да удължи определеното време, ако няколко групи се нуждаят от допълнително време. Препоръчително е да се направи почивка между подготовката на изпълненията и началото на Балканския фестивал. В идеалния случай, ако има достатъчно време, мястото на фестивала, където ще се провеждат изпълненията, може да бъде украсено по време на почивката, например с наличните местни природни ресурси или декори. Всяко представление може да продължи от няколко до 10 минути, така че в рамките на 1 час всички групи да могат да се представят, а ако настроението позволява, веднага след последното представление водещият може да помоли всички участници да се включат в импровизирано представление/танц и импровизирана музика, изпълнена по време на представленията.

- 2. Дебрифинг.** Фасилитаторът моли участниците да образуват пълен кръг и да седнат на столове или възглавници. Фасилитаторът задава следните въпроси и дава време на участниците, които биха искали да споделят и да отговорят на тези въпроси: Как се чувствате в момента след представленията? Как ви хареса процесът на подготовка? Как ви се сториха задачите на дейността - лесни или предизвикателни? Усещате ли, че вашите култури са били отбелязани или изгубени в процеса на сливане? Бихте ли искали балканските култури да се смесват и сливат като цяло, или да се запази и дори да се увеличи различието между

балканските култури и народи, и защо?

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<p>Непосредствено след разпита на участниците ще бъде представен плакат за оценка, на който са нарисувани 4 кръга с отбелязана централна точка във всеки кръг. Върху всеки кръг са изписани аспектите на дейността, които трябва да бъдат оценени - Удоволствие от дейността, Резултати от обучението, Усещане за балканска идентичност, Празник на единството в многообразието. Участниците са помолени да поставят точка във всеки кръг, като отбележат усещането си за всеки аспект, който ще бъде оценяван, Колкото по-близо до отбелязания център на всеки кръг поставят точката, толкова по-добре се чувстват по отношение на определен аспект. Колкото по-далеч от центъра на всеки кръг и по-близо до очертанията на кръга поставят точката си, толкова по-малко удовлетворени се чувстват от този аспект на дейността/резултатите. Когато всеки участник е отбелязал точките си, участниците се приканват да наблюдават общата групова оценка и се молят да споделят евентуални коментари.</p>
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • На участниците може да се предложи да продължат разговорите за сливането и разграничаването на балканските култури, за ползите и недостатъците на двете, през свободното време, прекарано заедно. • Фасилитаторът може да адаптира времето на всеки етап от дейността в зависимост от размера и нуждите на групата.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p>	<p>В зависимост от обстановката и наличното пространство и оборудване, по време на подготвителната част от дейността може да се пуска много тиха фонова музика.</p> <p>Ако времето и мястото позволяват, дейността може да се проведе на открито.</p> <p>За по-голямо удобство сцената/мястото на Балканския фестивал може да се подготви предварително от фасилитатора и от всяка група, която приключи</p>
<p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>подготовката си по-рано, през времето, когато другите групи все още се подготвят и тренират.</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА 2

ИЗГРАЖДА- НЕ НА МОСТОВЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

"Изграждане на мостове" представлява усилия за насърчаване на разбирателството и сътрудничеството между различните общности в региона. То предполага инициатива или усилие, насочени към насърчаване на връзките, разбирането и сътрудничеството между различните общности в балканския регион. Тази концепция често предполага преодоляване на историческите, културните или политическите различия, които може да съществуват в региона.

"Изграждане на мостове" е конкретна тема в комплекта инструменти, като упражнението и неформалните инструменти по тази тема вероятно ще се фокусират върху насърчаването на връзките, разбирането и сътрудничеството конкретно в рамките на Балканския регион.

Общата цел на "Изграждане на мостове" е да се създаде по-единен и хармоничен регион чрез премахване на бариерите и насърчаване на връзките между различните общности. Тя подчертава значението на диалога, сътрудничеството и общите усилия за преодоляване на историческите напрежения и изграждане на по-интегрирана и взаимосвързана балканска общност.

В този набор от инструменти са представени следните дейности, свързани с "Изграждане на мостове":

- Справяне с културните различия
- Мечти
- Линията на историята

Тези дейности заедно предлагат цялостен подход към "изграждането на мостове" чрез преодоляване на културните различия, проучване на общите мечти и стремежи и разбиране на историческия контекст, който формира идентичността на различните

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

общности в региона. Целта вероятно е да се насърчи единството, взаимното разбиране и сътрудничеството между младежите от различни среди на Балканите.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Дейността "Справяне с културните различия" набляга на практическите умения за ориентиране в многообразието, дейността "Мечти" се фокусира върху личните връзки и споделените стремежи, а "Историческата линия" предоставя възможност да се изследва и оцени историческият контекст, който формира гледните точки.

В контекста на Балканите, където историческите събития понякога водят до напрежение, тези дейности изглеждат са предназначени за преодоляване на предизвикателствата, свързани с изграждането на мостове между различни общности. Чрез признаване и разбиране на културните различия, споделяне на стремежи и мечти и проучване на общ исторически разказ тези дейности имат за цел да насърчат единството и сътрудничеството между хората на Балканите.

Дейностите, описани в инструментариума по темата "Изграждане на мостове", са насочени към подпомагане на младежките работници да улеснят взаимодействието и разбирателството между младите хора от различни среди.

ТЕМА "ИЗГРАЖДАНЕ НА МОСТОВЕ" #1	
Заглавие на дейността	<i>Справяне с културните различия</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Упражнение
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Развиване на културна осведоменост • Разработване на успешни комуникационни стратегии в работата с различни култури.
Продължителност на дейността (в минути)	60 минути

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Картотеки с роли за изграждане на мостове • В идеалния случай 2 стаи • Хартия • 3 ножици • 3 писалки • 3 линейки
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<p>Младежи от Балканите на възраст между 18 и 30 години, 25 участници (по 5 участници от държава). Не се изискват предварителни знания или опит.</p>
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да опишете основните понятия за "култура". • Да разпознае и определи основните културни елементи, които допринасят за богатството на балканските култури. • Да опише същността на културното многообразие. • Да се подчертае значението на открития подход като основен аспект на толерантността.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Работа по групи, представяне на резултатите от груповата работа, обобщаване.
--	--

<p>подходящи за постигане на целите.</p>	
--	--

<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>
--

ФАЗА НА ПОДГОТОВКА: Групата се разделя по равно на три групи

- Група от инженери/експерти в областта на мостостроенето от вашата страна
- Група членове на народа на Верам
- Група наблюдатели

Представете сценария на обучаемите, като раздадете ролевите карти на наблюдателите, експертите и хората от Veram и им дайте 20 минути време за подготвителната фаза. След 20-минутната подготвителна фаза помолете групата да се събере и да започне сесията за изграждане на мостове. Групите се подготвят отделно една от друга с помощта на ролевите си инструкции (Работни листове за инженерите и работен лист за хората от Veram). Целта е членовете на културата "Верам" да усвоят определена техника за изграждане на мостове от експертите. Двете групи обаче говорят на един и същ език, но членовете на културата Верам имат различни комуникационни навици (обяснени в ролевите инструкции), които не са известни на експертите. Групата от хора от Верам трябва да изучи техните комуникационни навици. Групата от експерти трябва да изучи техниката за изграждане на мостове, описана в ролевите инструкции, по време на подготвителната фаза.

ФАЗА НА ИГРАТА: групите ще имат 30 минути, за да покажат техниката за изграждане на мостове на жителите на Верам. След изтичане на 30-те минути играта ще бъде прекратена, дори и целта да не е постигната. Ако целта е постигната по-рано, можете да я спрете по-рано. Указание за фасилитатора: За да се постигне успешно общата цел (да се построи мост), и двете страни трябва да направят корекции. Културните "кодове" трябва първо да бъдат разбрани, преди изобщо да е възможна комуникацията. Не помагайте да се разбере това, а направете така, че културният сблъсък да се случи!

ФАЗА НА ДЕБРИФИЦИРАНЕ: Всяка група трябва да опише чувствата си в играта от съответната позиция. Групата наблюдатели може да даде обратна връзка от външна гледна точка. Обучителят работи заедно с групата, за да извлече най-важните изводи от играта, като например

- особено в межкултурен контекст е важно да се съсредоточим не само върху чистото фактическо ниво (ориентация към задачите), но и да се занимаваме с "как" на общуване.
- за да бъде успешна комуникацията в межкултурен контекст, е необходимо адаптиране под формата на взаимно "договаряне" на правилата за комуникация.
- По-малко успешна е стратегията, при която и двете групи настояват на собствените си навици, което може да доведе дори до прекъсване на взаимодействието (етноцентричен подход).

- ако комуникацията в межкултурен контекст не е успешна, това често води до унижение на другата група (например "те са груби/ограничени") Упражнението помага да се помисли за собствения начин на справяне с културните различия.
- може да се подчертае, че межкултурните конфликти най-често възникват от начина, по който тълкуваме "другия" (тълкуване като мотивирано от недобросъвестност? или просто като различно, но без да е зло/грубо/нечестиво и т.н.), отколкото от самите различия.

РОЛЕВА КАРТА ЗА ЕКИПА ОТ ЕКСПЕРТИ

Вашата роля и мисия:

Вие сте европейски експерт в областта на мостостроенето. Скоро ще пътувате до Верам, за да научите хората там на това, което знаете, така че те да могат да построят свой собствен мост. Културата на хората във Верам е много различна от вашата. Успехът на вашата мисия ще зависи силно от това доколко ще бъдете съпричастни, като отчитате тяхната културна идентичност, когато работите заедно с тях. Хората във Верам обаче говорят един и същ език.

Фаза на подготовка за сесията за изграждане на мостове:

Разполагате с 20 минути, за да подготвите посещението си във Верам. Вие сте експерт в използването на тази специална техника за изграждане на мостове. Ще трябва да я практикувате, преди да отидете във Верам, тъй като ще трябва да накарате хората от Верам да научат тази техника. Във Верам ще има на разположение материалите, които са необходими за моста. Но хората там не знаят как да го използват. Трябва да ги накарате да използват материала, за да ги научите на техниката за строеж на мост.

РОЛЕВА КАРТА ЗА ХОРАТА ОТ VERAM

Вашата роля и мисия:

Вие сте член на народа на Верам, който скоро ще се срещне с европейски екип от експерти в изграждането на мостове. Те трябва да ви научат на техниките за изграждане на мостове, така че след това да можете сами да построите мост във Верам. Вашата култура се различава много от тази на европейските експерти. Въпреки че говорите един и същ език.

Фаза на подготовка:

Преди да се срещнете с европейските експерти, упражнете навиците си за общуване. Ще разполагате с 20 минути за това.

Правила за комуникация във Veram:

Поздрав: Поздравявате се, като правите поклон. Другите форми на поздрав са обидни според вас и вие ще реагирате с думите "Защо не ме поздравиш?". Докосване по време на разговор: Най-важното правило във Верам е: Хората във Верам винаги докосват рамото на събеседника си, докато говорят с някого. Ако рамото не бъде докоснато, това показва неуважение. Ако експертите не ви докоснат, ще сложите ръце на ушите си и ще спрете да сътрудничите. Когато работите заедно, винаги докосвате рамото и на партньора си за сътрудничество. Казване на "не"/"да": Във Верам всички са много приятелски настроени и никога не използват думата "не". Ако искате да кажете "не", вместо това казвате "да" и поклащате глава в същия разговор за поведението: Във Верам е много неприлично да питате някого за поведението му. В случай че европейските експерти ви попитат за

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

поведението ви, казвате: "Защо? Не разбирам. ", за да избегнете неприятна ситуация. Като цяло избягвате да обяснявате поведението си по същата причина. Разпределение на работата: Във Veram задачите са много ясно разпределени и вие сте много стриктни в това отношение. Има един (или повече в зависимост от големината на групата ви) човек, който реже и използва ножицата, друг

който рисува и използва молив, и друг, който измерва и използва линейка. Всеки има само една задача и един инструмент за тази задача. В никакъв случай няма да изпреварвате задачата на някой друг. Хартията може да се използва от всички лица във Верам.

Сесия за изграждане на мостове:

След 20-минутната подготвителна фаза ще се срещнете с европейските експерти, които ще ви преподадат своята техника за изграждане на мостове.

РОЛЕВИ КАРТИ ЗА НАБЛЮДАТЕЛИТЕ

Можете да разработите своя собствена концепция за наблюдението или да се съсредоточите върху следните аспекти:

- Разпределете ролите: кои наблюдатели коя група или кои аспекти ще наблюдават, напр. едната половина от вашата група може да получи задачата да наблюдава хората от Верам, а другата половина може да отговаря за експертите.
- Можете също така да се съсредоточите върху определени аспекти на общуването и да разпределите задачите в съответствие с тях (език на тялото, говор, тон на общуване и др.)
- Наблюдавайте внимателно кои действия са последвани от кои реакции?
- Кое може да бъде разпознато като пречка и кое може да бъде решение?
- Кой е доминиращ във взаимодействието?
- Как се съобщават целите?
- Как се договарят партньорите във взаимодействието?

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<p>Измерването на качеството на упражненията е един от най-важните показатели на упражненията и нещо, за което молим нашите участници за обратна връзка. Зададените въпроси включват следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ръководителят на упражнението w проведе ли упражнението гладко и навреме? • По скалата от 1 до 10, като 10 е отлично, как бихте оценили уменията на вашия фасилитатор да направи упражнението увлекателно и интересно? • Какъв съвет бихте искали да споделите с вашия фасилитатор, за да направите упражнението по-добро? • Какво ви хареса най-много по време на упражнението? <p>Обратната връзка от участниците, т.е. техните отговори на тези въпроси, обикновено се получава чрез проучване.</p>
<p>Бележки на фасилитаторите</p>	<p>За успешното постигане на общата цел (построяване на моста) и двете страни трябва да направят корекции. Културните "кодове" трябва първо да бъдат разбрани, преди изобщо да е възможна</p>

<p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<p>комуникацията. Не помагайте да се разбере това, а направете така, че културният сблъсък да се случи!</p> <p>Предложенията за въпроси за дебрифинг могат да бъдат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Как се чувствахте по време на играта? (Започнете с експертите и след това продължете с въпроса Как се чувствахте по време на играта? (Започнете с експертите, а след това продължете с хората от Veram) Veram) 2) Защо комуникацията беше трудна? Защо комуникацията беше трудна? 3) Кой е причинил трудностите? Кой предизвика трудностите? 4) Какво са възприели наблюдателите? Какво са възприели наблюдателите? 5) Какви ситуации от реалния живот са подобни на ситуацията в играта? ситуации от реалния живот са подобни на ситуацията в играта? 6) Как можеше да се избегне разочарованието? Как можеше да се избегне разочарованието? <p>Обикновено групите са склонни да се придържат към собствените си правила и изпитват големи трудности да бъдат гъвкави. Те често се фокусират върху задачите, вместо върху "как" да общуват. Когато другата група не "функционира" и не прави това, което те очакват, се появява голямо разочарование, а понякога участниците дават и коментари като "Те са толкова глупави" или "Те са невъзпитани". Вие като учител можете да работите върху това откъде идват тези чувства и как биха могли да бъдат избегнати.</p>
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Препратки и източници:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Играта е базирана на публикацията на Kriz & Nöbauer (2002) "Teamkompetenz - Konzepte Trainingsmethoden, Praxis".
<p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<p>https://listen.bupnet.eu/wp-content/uploads/2019/02/LISTEN_IO3_Training_Manual_EN.pdf</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ИЗГРАЖДАНЕ НА МОСТОВЕ" #2

Заглавие на дейността	<i>Мечти</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Упражнение
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Разглеждани въпроси <ul style="list-style-type: none"> • Равенство отвъд културния или етническия произход • Солидарност и съпричастност между членовете на групата Цели <ul style="list-style-type: none"> • Да се подчертае равенството в групата • Да се създаде солидарност и съпричастност и да се създаде положителна атмосфера в групата. • Насърчаване на сътрудничеството • Да се опознаем взаимно
Продължителност на дейността (в минути)	60 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Флипчарт и маркери - по един комплект за всяка работна група

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи от Балканите на възраст между 18 и 30 години, 25 участници (по 5 участници от държава). Не се изискват предварителни знания или опит.
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Придобиване на умения, необходими за самостоятелно изследване и запознаване с различни аспекти на балканските култури, включително обичаи и традиции. • Да се развие разбиране за културното многообразие в балканския регион. • Да се идентифицират и илюстрират общите ценности, които са разпространени в различните балкански култури.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникация, представяне, творческо мислене

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел.

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Подготовка

Флипчарт и маркери - по един комплект за всяка работна група

Инструкции

1. Начинът, по който ще организирате тази дейност, зависи от големината на групата ви. Ако групата е средна по големина (10 души), направете я като мозъчна атака на цялата група. Ако групата е голяма, разделете хората на малки групи от по 5-6 души.
2. Кажете им да прекарат първите пет минути в размисъл за себе си, за това как биха искали да изглеждат нещата в бъдеще - по отношение на семейството, работата, хобитата, жилището, личното развитие, гражданските права и т.н.
3. След това помолете хората да споделят своите мечти и стремежи, като кажат какви са те и посочат причините за това. Те трябва да запишат или за предпочитане да нарисуват на флипчарт всички общи характеристики, напр. да имат работа, да пътуват, да имат деца, да имат собствен дом и т.н.
4. Помолете всяка група да представи своите рисунки или заключения в пленарната зала.
5. Продължете, като помолете хората поотделно или в групите да посочат 3 конкретни неща, които им пречат да преследват стремежите си, и 3 конкретни неща, които те

като група (или организация) могат да направят заедно, за да се доближат малко повече до осъществяването на мечтите си.

Дебрифинг и оценка

Започнете, като помолете хората да споделят чувствата, които са изпитали, докато са изпълнявали тази дейност, а след това да кажат какво им е харесало в упражнението.

Следват други въпроси:

- Имаше ли нещо, което ви изненада?
- Смятате ли, че всеки трябва да има право да преследва собствените си стремежи?
- Смятате ли, че някои хора имат повече шансове от други? Кой и защо и справедливо ли е това?
- Как можете да се подкрепите взаимно по практичен начин, за да преодолеете пречките и да сбъднете мечтите си?

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<p>Измерването на качеството на упражненията е един от най-важните показатели на упражненията и нещо, за което молим нашите участници за обратна връзка. Зададените въпроси включват следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ръководителят на упражнението w проведе ли упражнението гладко и навреме? • По скалата от 1 до 10, като 10 е отлично, как бихте оценили уменията на вашия фасилитатор да направи упражнението увлекателно и интересно? • Какъв съвет бихте искали да споделите с вашия фасилитатор, за да направите упражнението по-добро? • Какво ви хареса най-много по време на упражнението? • Обратната връзка от участниците, т.е. техните отговори на тези въпроси, обикновено се получава чрез проучване.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за</p>	<p>Тази дейност може да бъде добър стимул за групата и за отделните хора, при условие че успеят да конкретизират мечтите си и да набележат практически неща, които могат да направят заедно. Важно е да се подчертае този колективен подход, за да се преодолеят индивидуалните недостатъци, например "Не знам как да направя това или онова". "Не разполагам с необходимите инструменти..."</p> <p>Дейността е по-успешна, ако визиите са събрани по творчески начин. Ако групата изпитва затруднения при рисуването, можете да използвате техники за колаж със стари цветни списания, ножица и лепило. Като алтернатива можете да поканите хората да представят своето виждане като кратка драма (скица). Всеки метод, който улеснява творческото и спонтанно изразяване, е за предпочитане пред използването само на писмена или устна комуникация.</p> <p>По-лесно е да се направи връзка с расизма, ксенофобията и антисемитизма, ако групата е мултикултурна. В противен случай въпросът "Смятате ли, че всеки има право да преследва</p>
<p>фасилитаторите и участниците.</p>	<p>мечтите си" трябва да помогне за насочване на дискусиата и разсъжденията в тази посока.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>Работете върху конкретните идеи за практически действия, които хората са измислили по време на дейността, или планирайте друга сесия, за да помислят отново какви практически стъпки могат да предприемат.</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<p>Пат Брандер, Кармен Карденас, Хуан де Висенте Абад, Руи Гомеш, Марк Тейлър, "Образователен пакет", Идеи, ресурси, методи и дейности за неформално межкултурно образование с млади хора и възрастни, актуализиран и преиздаден през 2016 г. Съвет на Европа, 1995-2016 г.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ИЗГРАЖДАНЕ НА МОСТОВЕ" #3

Заглавие на дейността	<i>Линията на историята</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Упражнение
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Разглеждани въпроси <ul style="list-style-type: none"> • Различни прочити на историята и различни интерпретации на историческите събития. • Етноцентризъм и национализъм. • Емпатия и насърчаване на по-широка визия за света. Цели <ul style="list-style-type: none"> • Проучване на различните възприятия за историята и обучението по история. • Да потърсим прилики в нашите образователни системи. • Да повиши любопитството и съпричастността към културите и историята на други народи. • Да се създаде критичен подход към собствената ни история.
Продължителност на дейността (в минути)	30 минути - 1 час.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Нарисуван календар от 1500 г. до наши дни на голяма дъска или на няколко листа хартия. • Щипки или лента

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p>	<p>Младежи от Балканите на възраст между 18 и 25 години от различни държави в региона.</p>
<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да разберете разликата между "дълбоката" и "повърхностната" култура. • Да обясни концепцията за културна приемственост. • Да развие културно съзнание, като наблюдава и анализира приликите и разликите между балканските култури. • Активно участие в съвместни усилия за признаване на уникалните предимства и положителните аспекти на балканските култури, като се насърчава подход на сътрудничество и приобщаване.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дискусии (диалог), комуникация, представяне, критично мислене.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Подготовка

- Нарисувайте календар от 1500 г. до наши дни на голяма дъска или на няколко листа хартия.
- Щипки или лента

Инструкции

1. Поканете всеки участник да си спомни за 5 исторически дати, които са много важни за неговата страна или култура, и да напише името им в календара срещу всяка от годините.
2. Когато всички са направили това, помолете ги да кажат защо тези дати са важни, какво означават и защо са ги избрали.

Дебрифинг и оценка

Поканете участниците да кажат дали някои дати или събития са ги изненадали или са им били известни всички. Ако някои събития са непознати за някои участници, помолете тези, които са ги записали, да ги обяснят. Обсъдете как и защо научаваме за определени събития от нашата история, а за други - не.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Измерването на качеството на упражненията е един от най-важните показатели на упражненията и нещо, за което молим нашите участници за обратна връзка. Зададените въпроси включват следното:

<p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководителят на упражнението w проведе ли упражнението гладко и навреме? • По скалата от 1 до 10, като 10 е отлично, как бихте оценили уменията на вашия фасилитатор да направи упражнението увлекателно и интересно? • Какъв съвет бихте искали да споделите с вашия фасилитатор, за да направите упражнението по-добро? • Какво ви хареса най-много по време на упражнението? • Обратната връзка от участниците, т.е. техните отговори на тези въпроси, обикновено се получава чрез проучване.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за</p>	<p>Това упражнение вероятно ще работи по-добре с по-младите групи, отколкото с по-възрастните. То е особено подходящо за мултикултурни групи, въпреки че може да работи добре и с монокултурни групи. В този случай може да е интересно да се разсъждава върху това какво ни кара да си спомняме някои дати вместо други и какво ни влияе.</p> <p>Може да предпочетете сами да напишете имената в календара, вместо да каните всеки на свой ред да напише своето.</p> <p>Дейността може да се адаптира и да се използва с едногодишен календар. Помолете хората да отбележат най-важните празници, които се празнуват в различните страни, култури, религии и т.н.</p>
<p>фасилитаторите и участниците.</p>	

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>Винаги имайте предвид, че това, което хората ви казват, може да не е цялата история. Работете за развиване на критичен подход към това, което чувате и четете. Продължавайте да задавате въпроси!</p> <p>Научаваме отношението си към другите не само от това, което ни се преподава официално, например в часовете по история, но и неофициално, като събираме частици информация от това, което хората правят и говорят, и особено от шегите, които разказват.</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<p>Пат Брандер, Кармен Карденас, Хуан де Висенте Абад, Руи Гомеш, Марк Тейлър, "Образователен пакет", Идеи, ресурси, методи и дейности за неформално межкултурно образование с млади хора и възрастни, актуализиран и преиздаден през 2016 г. Съвет на Европа, 1995-2016 г.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА 3

ДЕМОКРАЦИЯ В ДЕЙСТВИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

"Демокрация в действие" документира демократичните процеси и институции в техните общности, като например гласуване, обществени събрания или протести.

"Демокрация в действие" е конкретна тема в комплекта инструменти, а дейностите и неформалните инструменти, създадени по тази тема, вероятно се въртят около насърчаването и разбирането на демократичните процеси в общностите. Младежките работници биха могли да разработят интерактивни семинари, които да се фокусират върху гражданското образование. Темите биха могли да включват принципите на демокрацията, значението на гражданската активност и ролята на отделните хора в оформянето на местното управление. Ето и дейностите, които са включени в тази тема:

- Участие на младите хора в демократичния живот
- Демокрация Власт
- Цифрова демокрация - заедно градим демокрация

Дейностите в рамките на темата "Демокрация в действие" са насочени към различни аспекти на ангажирането и овластяването на хората, особено на младежите, в демократичните процеси.

Ефективността на тези упражнения зависи от конкретните цели, които работещите с младежи искат да постигнат, и от характеристиките на общността, на която се стремят да служат. Всяко упражнение или инструмент трябва да допринася за по-дълбокото разбиране на демократичните процеси и да вдъхновява активното участие в общността.

Всяка дейност допринася за изграждането на по-информирани, активни и участващи граждани, което съответства на по-широката цел за укрепване на демократичните ценности и практики. Тези инициативи имат за цел да дадат възможност на младите хора да играят активна роля в оформянето на своите общности и общества чрез демократични средства.

Тези дейности в своята съвкупност предполагат ангажимент за насърчаване на демокрацията чрез насочване към конкретни групи, особено към младите хора, и чрез използване на силата на цифровите инструменти. Акцентът върху участието на младите хора признава важността на ангажирането на следващото поколение в демократичните

процеси, докато акцентът върху цифровата демокрация признава въздействието на технологиите върху формирането на съвременната гражданска активност.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Чрез тези дейности младежките работници могат да играят важна роля в обучението и овластяването на младите хора да участват активно в демократичните процеси, както офлайн, така и онлайн, като насърчават чувството за самостоятелност и гражданска отговорност.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДЕМОКРАЦИЯТА В ДЕЙСТВИЕ" #1

Заглавие на дейността	<i>Участие на младите хора в демократичния живот</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Дискусия Целта на дейността е участниците да изразят свободно личните си възгледи относно демократичните си права в собствената си страна.
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Да се запознаят с положението на младите хора по отношение на техните демократични права в страната. • Да разберат ключови понятия като демокрация, диктатура, справедливост, мир, равенство, свобода. • Да развие критично мислене и творчество.
Продължителност на дейността (в минути)	110 мин.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Флипчарт, хартия, маркери, химикалки

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години • 18 + (младежки работници, младежки лидери и млади хора със силен интерес към младежкото участие и демократизацията)
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се направи сравнение на ситуацията в отделните страни по отношение на демократичния живот сред младите хора • Откриване на проблемите и намиране на решение за тях • Развитие на работата в екип • Да се научите да слушате, представяте и обсъждате • Да сте непредубедени
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<p>Мозъчна атака, групова дискусия, представяне на диаграми</p> <p>Тези методи са подходящи за постигане на целите поради следните причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вид дискусия, при която хората споделят идеи или дейности. • Хората са свързани с една основна идея • Всеки в групата представя своята гледна точка • Той помага да се повиши вниманието на участниците и да се поддържа фокусът им, като ги включва в процеса на обучение. • Визуално обучение на участниците по конкретна тема. • Обучават участниците по-задълбочено и обикновено съдържат повече подробности и указания.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

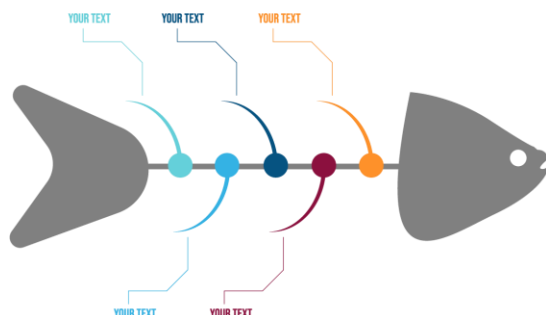
(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

- 1. Въведение и разчупване на леда (10 минути):** Разделете участниците на 6 групи по държави. Участниците от всяка група имат за задача да запишат следното начално изречение Демокрацията е... и да се опитат да го довършат, да го споделят в групата и да го обсъдят
- 2. Групова работа - Концепцията за демократичен живот. (40 мин.):** Всяка група трябва да нарисова рибена кост на флипчарт, за да отговори на следните два въпроса:
  - Как разбират участието на младите хора в демократичния живот?
  - Съществува ли партньорство между младите хора и възрастните във вашата страна? Ако не, какво трябва да направите?

Тези въпроси ще оформят главата на рибата, като горните кости са отговорите на първия въпрос, а долните - на втория.

3. **Демократичен живот, Партньорство между младите хора и възрастните. (40 мин.)** Участниците от всяка група ще направят презентация чрез техниките на рибената кост с цел да обсъдят по-задълбочено ситуацията, проблемите и решенията по горепосочените въпроси.
4. **Открита дискусия и размисъл (15 минути):** Участниците споделят своите размисли във връзка с темата.
5. **Закриване (5 минути):** Обобщаване на убежденията и впечатленията на участниците от дейността и споделяне на нови идеи.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.

- Обратна връзка с участниците и групово размишление

<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.lucidchart.com/pages/fishbone/free-fishbone-diagram-template-powerpoint • https://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/flash375_en.pdf • https://link.springer.com/book/10.1057/9781137540218 • https://www.coe.int/en/web/compass/democracy#:~:text=Какво%20е%20демокрация%3F,%20волята%20на%20народа.
---	---

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДЕМОКРАЦИЯТА В ДЕЙСТВИЕ" #2

Заглавие на дейността	<i>Демокрация Власт</i>
<p>Вид на дейността</p> <p>(Упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.)</p> <p>Представете кратко изложение на целта на дейността.</p>	Семинар
<p>Учебни цели на дейността</p> <p>Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне.</p> <p>Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.</p>	Семинарът има за цел да повиши осведомеността на участниците за техните възможности като граждани да влияят върху демократичните процеси.
Продължителност на дейността (в минути)	210 мин.
<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	Оборудване за презентации, хартия за флипчарт, маркери, материали за писане за участниците.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими</p>	<p>16-30 години</p> <p>18 + (младежки работници, младежки лидери и млади хора със силен интерес към младежкото участие и демократизацията)</p>
--	--

<p>предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Овластяване на участниците да предприемат действия и да участват в демократичния процес. • Повишаване на знанията за елементите на демокрацията. • Усъвършенствани умения за комуникация и сътрудничество, за да работи ефективно в различни екипи, като гарантира приобщаващи и участващи подходи. • Идентифицира различни начини за участие в демократичния процес. • Повишаване на осъзнаването на собствената сила за действие като гражданин.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<p>Разбиване на леда, работа в група, мозъчна атака, мисловна карта, групови презентации, открити дискусии, лични размисли.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Програма с инструкции:

1. **Въведение и разчупване на леда (15 минути):** Започнете встъпителен разговор с участниците, запознайте ги с елементите на демокрацията и им дайте възможност да споделят първоначалните си мисли за принципите на демокрацията и ролята на гражданите.
2. **Работа по групи - Предизвикателства пред демокрацията (90 минути):** Разделете участниците на няколко малки групи от различни страни партньори. Участниците ще получат задача да обсъдят и споделят опит по дадени теми (ключови елементи

на демокрацията) за своята страна. За всеки от дадените елементи на демокрацията участниците трябва да определят как те се прилагат в тяхната страна и какви проблеми срещат във връзка с тях.

Всяка група трябва да обсъди, анализира и напише основните предизвикателства в съответствие със следните елементи на демокрацията:

- Правителство
- Избирателни системи
- Права на човека
- Политически партии
- Върховенство на закона
- Свободна преса
- Freedom
- Гражданско участие

Накрая всяка група трябва да избере три основни предизвикателства в областта на демокрацията (в някоя страна партньор или общи за всички или повечето страни партньори в проекта), които трябва да бъдат подобрени или решени приоритетно. След това всяка група ще представи обобщение на своята дискусия и анализ пред по-широката група.

3. **Властта на гражданина (60 минути):** Всеки участник ще работи в една и съща група и чрез метода на мисловната карта ще обсъди как може да повлияе на решаването на предизвикателствата/влианията в демокрацията, като използва силата си на гражданин.

Задача за участниците: Като гражданин вие имате ВЛАСТ. Какво можете да направите, какви действия можете да предприемете? Разработете мисъл за цитата:

"В една демокрация най-важната длъжност е тази на гражданина." - Луис Д. Брандейс.

Всяка група ще представи решението на мисловната си карта пред по-широката група.

4. **Открита дискусия и размисъл (30 минути):**

- Всеки участник ще има възможност да сподели своите размисли за ключовите компетенции, които е придобил по време на семинара.

Въпрос за обсъждане:

- Има ли някой, който в крайна сметка е имал повече власт като гражданин, отколкото в началото? Как я е получил и как се чувства?
- Получи ли някой нови идеи за това как да действа и да бъде активен участник в демократичните процеси?

5. **Закриване (5 минути):**

Накрая, много благодарности на участниците за тяхното участие и откритост,

обобщаване на основните изводи и предоставяне на подробности за предстоящи свързани събития или възможности за по-нататъшно взаимодействие.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Оценяване и анализ:	Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.
<p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<p>Чрез видеоклип/презентация и въпроси фасилитаторът/обучителят ще запознае участниците с елементите на демокрацията.</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
---	---

<p>ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.concernedhistorians.org/content_files/file/to/333.pdf • https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles • https://candiice.com/wp-content/uploads/2022/03/CANDIICE-All-Units-combined.pdf • https://www.elections.org.za/pw/Documents/Outreach/Factsheets/Becoming%20a%20Good%20Citizen%20-%20Electoral%20Democracy%20Toolkit%20FET%20Facilitator%20Guide.pdf • https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5ef5b1b786650c129b9af06b/Youth_Count_Democracy_Challenge_Nov_2015.pdf • https://pjp.eu.coe.int/documents/42128013/47261431/2.4.pdf/64ce8034-440c-4ebc-b325-2fe3be0190f5 • https://deliberative-democracy.net/about/ • https://www.liberties.eu/en/stories/principles-of-democracy/44151

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДЕМОКРАЦИЯТА В ДЕЙСТВИЕ" #3

Заглавие на дейността	<i>Цифрова демокрация - заедно градим демокрация</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> Семинарът има за цел да повиши осведомеността относно възможностите за принос към демокрацията чрез съвместни онлайн действия на всички партньори/участници.
Продължителност на дейността (в минути)	360 мин.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> Оборудване за презентации, хартия за флипчарт, маркери, материали за писане за участниците, мобилни телефони, достъп до интернет.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години • 18 + (младежки работници, младежки лидери и млади хора със силен интерес към младежкото участие и демократизацията)
--	---

<p>предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на знанията за идентифициране на възможностите и предизвикателствата, произтичащи от интегрирането на цифровите технологии в демократичния процес. • Повишаване на осведомеността за значението на взаимните действия за демокрацията. • Овластяване на участниците да предприемат действия и да участват в демократичния процес. • Разработи умения за проектиране и планиране на онлайн събития, които насърчават цифровата демокрация и гражданската активност. • Усъвършенствани умения за комуникация и сътрудничество, за да работи ефективно в различни екипи, като осигурява приобщаващи и участващи подходи. • Създаване на възможности за младежите да работят в мрежа и да си сътрудничат помежду си.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разбиване на леда, Работа в група, Мозъчна атака, Групови презентации, Открити дискусии, Лични размисли.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочват разговорите или размисленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	

Програма с инструкции:

- 1. Въведение и ледоразбивач (45 минути):** Започнете встъпителен разговор с участниците, запознайте ги с термина "цифрова демокрация" и споделете първоначалните им мисли за него.
- 2. Работа по групи -Дигиталната ера - положително и отрицателно въздействие върху демокрацията (90 минути):** Разделете участниците на няколко малки групи от различни държави. Участниците ще получат задача да споделят своите знания и/или да определят положителните и отрицателните влияния на цифровите технологии върху демократичните процеси. Те могат да използват опита си от собствената си страна, наблюденията си от други страни, някои добри или лоши практики. Анализът може да бъде върху различни сегменти, а именно: политическа мобилизация, стратегии за кампании, формиране на политическо мнение, форми на власт и господство, активно гражданство, електронно гласуване, електронни петиции, електронни събития и др. След това всяка група ще представи обобщение на своята дискусия и анализ пред по-широката група.
- 3. Заедно изграждаме демокрацията (180 минути):** Участниците ще работят в една и съща разделена група. Те ще получат задача да разработят съвместно онлайн събитие на следната тема: демократично гражданство - младежко участие и младежко гражданско общество, по повод 15 септември - Международния ден на демокрацията¹. Първо, фасилитаторът/обучителят ще ги запознае по-подробно със задачата, както и с термина демократично гражданство. Всяка група чрез сесия за мозъчна атака трябва да избере онлайн събитие и да разработи план за организиране на съвместно онлайн събитие (включващо всички страни-партньори в този проект). Онлайн събитието може да бъде форум, конференция, популяризиране на онлайн платформа, едnodневна кампания, семинар, панел, уебинар, видеоклип, викторина или игра, петиция и др. - групата разполага с творчески подход и свобода при вземането на решения.

Чрез групова работа е необходимо да се определят - име и форма на събитието, съдържание (дейности) на събитието, целева група, метод на изпълнение и необходими инструменти (платформа, инструмент и др.) и други заинтересовани страни. След това всяка група ще представи проекта на онлайн събитието пред по-широката група.

4. Открита дискусия и размисъл (30 минути):

- Всеки участник ще има възможност да сподели своите размисли за ключовите компетенции, които е придобил по време на семинара. След това те ще участват в групова дискусия за въздействието на цифровата ера върху демократичното гражданство и за това как планират да приложат новопридобитите си знания и умения, за да насърчат участието на младите хора в обществото.

5. Закриване (15 минути): Накрая се изказват благодарности на участниците за тяхното участие и откритост, обобщават се основните изводи и се предоставя подробна информация за предстоящи свързани събития или възможности за по-нататъшно взаимодействие.

Оценяване и анализ:	
----------------------------	--

---

¹Международният ден на демокрацията се чества ежегодно на 15 септември, за да се насърчат и отбележат демократичните ценности, принципи и практики по света. Това е възможност да се замислим за значението на демокрацията, да оценим нейния напредък и да се справим с предизвикателствата, пред които е изправена.

<p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Чрез видео/презентация и въпроси фасилитаторът ще запознае участниците с елементите на цифровата демокрация и цифровото гражданство. След това участниците ще работят в екип, за да определят въздействието на цифровите технологии върху демократичните процеси и да използват цифровите технологии за създаване на онлайн събитие за демокрация с цел взаимна интеграция и бъдещо сътрудничество на партньорите и участниците.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.un.org/en/observances/democracy-day • https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_4434
---	--

<p>ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://international-partnerships.ec.europa.eu/news-and-events/news/promoting-inclusive-democracy-digital-age-eu-and-denmark-launch-digital-democracy-initiative-2023-03-29_en • https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpos.2023.972802/full • https://policyreview.info/articles/analysis/digital-democracy • https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/646161/EPRS_BRI(2020)646161_EN.pdf • https://www.researchgate.net/publication/231382330_What_Is_Digital_Democracy • https://www.un.org/en/observances/democracy-day • https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_23_4434 • https://rm.coe.int/study-on-the-impact-of-digital-transformation-on-democracy-and-good-go/1680a3b9f9

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА 4

МОЕТО
ЕВРОПЕЙСКО
БЪДЕЩЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

"**Моето европейско бъдеще**" изразява техните надежди и стремежи за бъдещето на Балканите в рамките на по-голямата европейска общност.

Упражненията и неформалните инструменти имат за цел да дадат възможност на младите хора да изследват и оформят своите перспективи за бъдещето си в контекста на Европа. Ето дейностите, които са включени в темата "Моето европейско бъдеще":

- Разчупване на стереотипите чрез разказване на истории
- Предизвикателствата пред ЕС и играта на солидарност
- Съвет за визията за бъдещето на ЕС

Тези дейности са в съответствие с общата тема "Моето европейско бъдеще", като ангажират младите хора в творчески, интерактивни и рефлексивни преживявания. Разказването на истории спомага за очовечаване на преживяванията, играта добавя елемент на забавление и образование, а таблото за визия осигурява осезаем и визуален израз на индивидуалните и колективните стремежи за бъдещето в европейския контекст.

Чрез тези дейности работещите с младежи могат да изиграят решаваща роля за овластяването на младите хора да определят своето европейско бъдеще, като насърчават разбирането, разчупват стереотипите, насърчават солидарността и насърчават положителна визия за общо бъдеще.

ТЕМА "МОЕТО ЕВРОПЕЙСКО БЪДЕЩЕ" #1

Заглавие на дейността	<i>Разчупване на стереотипите чрез разказване на истории</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	<ul style="list-style-type: none"> • Семинар
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците ще се борят със стереотипите и предразсъдъците, като споделят лични истории. • развиване на съпричастност и разбиране на различните гледни точки.
Продължителност на дейността (в минути)	60 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Хартия, маркери, голям лист за рисуване и проектор за показване на визуални материали.
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.	<ul style="list-style-type: none"> • 13-30 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на осведомеността за стереотипите и тяхното въздействие. • Подобрени умения за слушане и съпричастност.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Групова дискусия, разказване на истории и визуално представяне.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Участниците споделят лични истории за преживявания, свързани със стереотипи. • Създайте визуални изображения на техните истории. • Включете се в групови дискусии за историите и влиянието на стереотипите. 	
<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с колеги и групово обмисляне

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчавайте участниците да бъдат открити и уважителни, когато споделят истории.
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на участниците да размишляват върху това как разказването на истории може да доведе до

<p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>по-добро разбиране</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

<p>ТЕМА "МОЕТО ЕВРОПЕЙСКО БЪДЕЩЕ" #2</p>	
<p>Заглавие на дейността</p>	<p><i>Предизвикателствата пред ЕС и играта на солидарност</i></p>
<p>Вид на дейността</p> <p>(упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.)</p> <p>Представете кратко изложение на целта на дейността.</p>	<p>Ролева игра</p>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Учебни цели на дейността</p> <p>Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне.</p> <p>Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проучване на концепцията за солидарност в Европейския съюз. • Разберете как държавите членки на ЕС работят заедно за справяне с общите предизвикателства.
--	--

<p>Продължителност на дейността (в минути)</p>	<p>90 минути</p>
<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Описания на сценарии на различни държави - членки на ЕС, които представляват различни предизвикателства.
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 13-30 години
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • По-добро разбиране на солидарността и сътрудничеството в ЕС. • Подобрени умения за решаване на проблеми и водене на преговори.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри, преговори и групови дискусии
<p>Описание на дейността и инструкции</p>	

<p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Възложете на участниците роли на различни държави - членки на ЕС, изправени пред специфични предизвикателства. • Участвайте в преговори и вземане на решения за справяне с тези предизвикателства. • Обмислете опита и обсъдете значението на солидарността в ЕС.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчавайте участниците да намерят общи позиции и решения.
<p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставяне на ресурси за сътрудничеството и предизвикателствата пред ЕС.
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Официални уебсайтове и доклади на ЕС

ТЕМА "МОЕТО ЕВРОПЕЙСКО БЪДЕЩЕ" #3	
Заглавие на дейността	<i>Съвет за визията за бъдещето на ЕС</i>
Вид на дейността	<ul style="list-style-type: none"> • Творческа работилница

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>(упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.)</p> <p>Представете кратко изложение на целта на дейността.</p>	
<p>Цели на обучението за дейността</p> <p>Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне.</p> <p>Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчете участниците да си представят своето идеално бъдеще в рамките на Европейския съюз. • Насърчаване на творческото мислене и осмисляне на личните стремежи.
<p>Продължителност на дейността (в минути)</p>	<p>60 минути</p>
<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Списания, ножици, лепило, плакати или хартия.
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 13-25 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Резултати от обучението	<ul style="list-style-type: none"> Създаване на визуално представяне на собствената визия за бъдещето в ЕС.
Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.	<ul style="list-style-type: none"> Засилено обмисляне на личните стремежи в рамките на ЕС.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Творчески колаж, групов дискусия и лична рефлексия
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Участниците създават табла с визии, представящи идеалното им бъдеще в ЕС. Споделете с групата техните табла с визии и обяснете символиката, която стои зад избора им. 	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Групова дискусия и самоанализ.
--	--

<p>други механизми за обратна връзка.</p>	
---	--

<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчавайте участниците да мислят с въображение и да споделят мечтите си.
--	--

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<p>Осигурете вдъхновение и изображения, свързани с ЕС, за таблата с визии.</p>
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете</p>	<p>N/A</p>
<p>съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Тема 5

ТОЛЕРАНТНОСТ, ПРИЕМАНЕ И РАЗБИРАНЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Толерантност, приемане и разбиране насърчава толерантността, уважението и разбирането на различните хора и култури. Тази тема има за цел да предостави упражнения и неформални инструменти, насочени към насърчаване на толерантността, уважението и разбирането на различните хора и култури. Фокусът върху конкретни теми в рамките на тази тема предполага структуриран подход за разглеждане на различни аспекти на толерантността и разбирането.

Толерантността включва признаване и зачитане на мненията, практиките и различията на другите, дори ако те се различават от собствените. Толерантността предполага способността да се приеме съществуването на различни гледни точки, без непременно да се съгласяваме с тях.

Приемането надхвърля толерантността. То включва приемане и признаване на съществуването на различията, независимо дали те са културни, религиозни или лични. Приемането означава признаване на присъщата стойност на всеки човек, независимо от неговите различия.

Разбирането включва вникване в гледните точки, опита и средата на другите. То отива отвъд повърхностното признаване, като се стреми към по-дълбоко разбиране на факторите, които формират убежденията и поведението на хората.

Насърчаването на толерантността, приемането и разбирането е от решаващо значение за изграждането на приобщаващи общности и за предотвратяването на дискриминация или предразсъдъци. В този инструментариум са представени следните дейности, които са включени в темата "Толерантност, приемане и разбиране":

- Балканска визия
- Изграждане на мостове на разбирателство с помощта на проучване на благодарността
- Кафене "Културни връзки": Световно кафене.

Тези дейности са предназначени за насърчаване на културното разбирателство и толерантността сред младите хора и имат за цел да създадат пространство за диалог, взаимно разбиране и оценяване на различните култури. Те предоставят на младежките работници инструменти и методики за разглеждане на въпроси, свързани с толерантността и приемането, по творчески и интерактивен начин. Имайте предвид, че успехът на тези дейности често зависи от фасилитаторите; уменията и желанието на участниците да се ангажират открито един с друг.

ТЕМА "ТОЛЕРАНТНОСТ, ПРИЕМАНЕ И РАЗБИРАНЕ" #1	
Заглавие на дейността	<i>Балканска визия</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар за оценяващо проучване
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Цел: Насърчаване на толерантността и разбирателството сред балканските младежи чрез изследване и оценяване на положителните аспекти на техните различни култури чрез подхода на оценяващото проучване. Цели на обучението: <ul style="list-style-type: none"> • да идентифицира и оцени уникалните предимства и положителните аспекти на балканските култури. • Насърчавайте чувството за толерантност, като се фокусирате върху общите ценности и положителния опит. • Усъвършенстване на уменията за комуникация и сътрудничество в рамките на разнообразна балканска група.
Продължителност на дейността (в минути)	180 минути (3 часа)

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Материали и ресурси</p> <p>(списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Флип чарт или бяла дъска • Маркери и лепящи се листчета • Големи листове хартия или плакати • Табелки с имена и знамена на държави • Таймер
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи от Балканите на възраст между 18 и 30 години, 25 участници (по 5 участници от държава). Не се изискват предварителни знания или опит.
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на осведомеността и оценяването на положителните аспекти на балканското културно многообразие. • Подобряване на уменията за комуникация и сътрудничество сред балканските младежи. • Укрепване на чувството за връзка и разбирателство в балканската общност.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Процес на оценяващо проучване (Appreciative Inquiry) • Дискусии в малки групи • Творческо изразяване
<p>Описание на дейността и инструкции</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

1. Въведение (20 минути):

- Приветствайте участниците и представете концепцията за оценъчно проучване.
- Покажете видеоклипове, представящи културното богатство на Балканите.
- Обсъдете накратко ключовите моменти от статиите, като създадете контекст за семинара.

2. Разнообразие в групите (5 минути):

- Подчертайте значението на различните гледни точки във всяка група, като вземете предвид фактори като националност, пол, интереси и произход.

3. Фаза на откриването (45 минути):

- Разделете участниците на малки групи от по пет души, като се погрижите във всяка група да има представители на различни националности.
- Подканете всяка група да сподели положителен опит, свързан с културното многообразие на Балканите. Какви силни страни и качества оценяват в културите на другите?
- Групите използват флипчарти или големи листове хартия, за да записват дискусиите си, като подчертават силните страни и положителния принос.
- Редувайте групите, за да осигурите разнообразни гледни точки.

4. Фаза на мечтите (45 минути):

- Покажете още един кратък видеоклип или казус, който подчертава положителните резултати от сътрудничеството между балканските младежи.
- Всяка група си представя идеалното бъдеще, в което балканското културно многообразие се празнува и разбира.
- Участниците обсъждат и визуализират какви действия и нагласи допринасят за това положително бъдеще.
- Насърчавайте креативността, като например рисуване или визуално представяне на тяхното виждане.
- Сменяйте групите, за да обменят идеи и гледни точки.

5. Фаза на проектиране (40 минути):

- Групите преработват своите виждания в конкретни идеи и стъпки за действие.
- Представете допълнителни проучвания на конкретни случаи, които подчертават успешни инициативи, насърчаващи толерантността и разбирателството сред балканските младежи.
- Всяка група подготвя кратка презентация, за да сподели своята визия и предложените действия с по-голямата група.
- Включете време, в което групите да усъвършенстват идеите си въз основа на обратната връзка от другите групи.

6. Интерактивни елементи (10 минути):

<ul style="list-style-type: none"> • Включете интерактивни елементи по време на презентациите, като например сесии с въпроси и отговори, за да насърчите активното участие и по-задълбоченото разбиране. <p>7. Споделяне и размисъл (30 минути):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Всяка група представя своята визия и стъпки за действие пред цялата група. • Улеснете подробното обсъждане на общите теми и споделените ценности, установени по време на дейността. • Обсъдете прозренията от казусите и как те могат да бъдат приложени в реални ситуации. • Насърчете участниците да помислят как обсъжданите положителни аспекти могат да допринесат за толерантността и разбирателството. <p>8. Интеграция и закриване (20 минути):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фасилитаторите обобщават важните изводи от семинара. • Подчертаване на значението на включването на положителните аспекти на балканското културно многообразие в ежедневно общуване. • Предоставяне на ресурси за по-нататъшно проучване и продължаващо обучение. • Насърчете участниците да се запознаят с препоръчаните статии и четива. 	
<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Съберете обратна информация от участниците чрез структурирана сесия за размисъл. • Оценете богатството и креативността на визиите, представени от всяка група. • Техника на социометричните линии.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчавайте фасилитаторите да участват активно в дискусиите, като същевременно не допускате те да доминират в разговора. Те насочват и улесняват, като позволяват на участниците да водят дискусиите. • Насърчаване на открита и приобщаваща атмосфера, в която всички мнения се ценят.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Помислете за създаване на визуално представяне на споделените виждания, което да бъде показано по време и след семинара. • Проучете възможностите за последващи дейности, като например съвместни проекти или постоянни диалози.
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cooperrider, D. L., & Whitney, D. (2005). <i>Appreciative Inquiry: A Positive Revolution in Change</i>. Berrett-Koehler Publishers. • Кокс, Т. (1994 г.). <i>Културно многообразие в организациите: Теория, изследвания и практика</i>. Berrett-Koehler Publishers. • Chua, E. G. (1987). <i>Стилове на разрешаване на конфликти в култури с нисък и висок контекст</i>. Доклади за изследване на комуникациите, 4(1), 32-37. • Hofstede, G. (1980). <i>Последствията от културата: Вж.: Международни различия в свързаните с работата ценности</i>. Sage Publications. • Berry, J. W. (2005 г.). <i>Акултурация: Акултурация: успешен живот в две култури</i>. <i>Международно списание за межкултурни отношения</i>, 29(6), 697-712.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

	<ul style="list-style-type: none"> • Организация на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО). (2015). Глобален доклад за мониторинг на образованието: Образование за всички 2000-2015 г: Постижения и предизвикателства. • Journal of Cross-Cultural Psychology. • Международно списание за межкултурни отношения. • Центърът Хофстеде. (https://www.hofstede-insights.com/) • Център за културно разузнаване. https://www.culturalq.com/ • Gudykunst, W. B., & Nishida, T. (2001). Тревожност, несигурност и възприемана ефективност на комуникацията между взаимоотношения и култури, International Journal of Intercultural Relations, 25 (1), 2001, p. 55-71. • Hammond, S. A., & Royal, C. (1998). Уроци от практиката: Прилагане на оценяващо проучване (преработено издание). Thin Book Publishing. • Srivastava, S., Cooperrider, D. L., & Associates. (1990). Appreciative Management and Leadership (Оценяващо управление и лидерство): Силата на позитивното мислене и действие в организациите. Jossey-Bass. • Seligman, M. E. P., & Csikszentmihalyi, M. (2000). Позитивна психология: Психологическа позитивна психология: въведение. American Psychologist, 55(1), 5-14.
--	--

ТЕМА "ТОЛЕРАНТНОСТ, ПРИЕМАНЕ И РАЗБИРАНЕ" #2	
Заглавие на дейността	<i>Изграждане на мостове на разбирателство с помощта на проучване на благодарността</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар за оценяващо проучване
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<p>Цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се развие толерантност и разбиране чрез изследване и оценяване на положителните аспекти на културното многообразие чрез подхода на оценяващото проучване. <p>Цели на обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да идентифицират и оценят силните страни и положителните аспекти на различните култури, демонстрирани чрез групови презентации. • Да се насърчи чувството за толерантност, като се акцентира върху споделените ценности и преживявания по време на дискусиите в малки групи. • Подобряване на уменията за общуване и сътрудничество в мултикултурна група, демонстрирани по време на интерактивните елементи на дейността.
Продължителност на дейността (в минути)	180 минути (3 часа)
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Флип чарт или бяла дъска • Маркери и лепящи се листчета • Големи листове хартия или плакати • Табелки с имена и знамена на държави • Таймер

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи на възраст 18-30 години, размер на групата 20-40 души. Не се изискват предварителни знания или опит.
<p>тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на осведомеността и оценяването на положителните аспекти на културното многообразие. • Подобрени умения за комуникация и сътрудничество. • Засилване на чувството за връзка и разбиране между участниците.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Методи и техники: • Процес на оценяващо проучване (Appreciative Inquiry) • Дискусии в малки групи • Творческо изразяване

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

1. Въведение (20 минути):

- Приветствайте участниците и представете концепцията за оценъчно проучване.
- Представете кратък видеоклип, илюстриращ успешно межкултурно сътрудничество.

- Обсъдете накратко ключови моменти от материалите за четене, за да създадете контекст за семинара.
- 2. Фаза на откриването (45 минути):**
- Разделете участниците на малки групи, като се погрижите във всяка група да има представители на различни националности.
  - Подканете всяка група да сподели положителния си опит, свързан с културното многообразие. Какви аспекти оценяват в културите на другите?
  - Групите използват флипчарти или големи листове хартия, за да записват дискусиите си, като подчертават силните страни и положителния принос.
  - Редувайте групите, за да осигурите разнообразни гледни точки.
- 3. Фаза на мечтите (40 минути):**
- Покажете друг видеоклип или представете казус, който подчертава положителните резултати от межкултурното разбирателство.
  - Всяка група си представя идеалното бъдеще, в което културното многообразие се възхвалява и разбира.
  - Участниците обсъждат и визуализират какви действия и нагласи допринасят за това положително бъдеще.
  - Насърчавайте креативността, като например да нарисуват визуално представяне на своето виждане.
  - Сменяйте групите, за да обменяте идеи и гледни точки.
- 4. Фаза на проектиране (30 минути):**
- Групите преработват своите виждания в конкретни идеи и стъпки за действие.
  - Представете допълнителни проучвания на конкретни случаи, в които се посочват успешни инициативи, насърчаващи толерантността и разбирателството.
  - Всяка група подготвя кратка презентация, за да сподели своята визия и предложените действия с по-голямата група.
  - Включете време, в което групите да усъвършенстват идеите си въз основа на обратната връзка от другите групи.
- 5. Споделяне и размисъл (30 минути):**
- Всяка група представя своята визия и стъпки за действие пред цялата група.
  - Улеснете подробното обсъждане на общите теми и споделените ценности, установени по време на дейността.
  - Обсъдете прозренията от казусите и как те могат да бъдат приложени в реални ситуации.
  - Насърчете участниците да помислят как обсъжданите положителни аспекти могат да допринесат за толерантността и разбирателството.
  - Оставете време за отворени въпроси и споделяне на лични впечатления.
- 6. Интеграция и закриване (15 минути):**
- Фасилитаторите обобщават основните изводи от семинара.
  - Подчертайте значението на включването на положителните аспекти на културното многообразие в ежедневните взаимодействия.
  - Предоставяне на ресурси за по-нататъшно проучване и продължаващо обучение.
  - Насърчете участниците да се запознаят с препоръчаните статии и четива.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Съберете обратна информация от участниците чрез структурирана сесия за размисъл. • Оценете богатството и креативността на визиите, представени от всяка група.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Фасилитаторите трябва да насърчават позитивния език и конструктивните дискусии. • Уверете се, че всички участници имат възможност да дадат своя принос към дискусиите. • Бъдете гъвкави и дайте възможност за творчески изяви по време на процеса на създаване на визията.
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Помислете за създаване на визуално представяне на споделените виждания, което да бъде показано по време и след семинара. • Прочете възможностите за последващи дейности, като например съвместни проекти или постоянни диалози.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cooperrider, D. L., & Whitney, D. (2005). <i>Appreciative Inquiry: A Positive Revolution in Change</i>. Berrett-Koehler Publishers. • Кокс, Т. (1994 г.). <i>Културно многообразие в организациите: Теория, изследвания и практика</i>. Berrett-Koehler Publishers. • Chua, E. G. (1987). <i>Стилове на разрешаване на конфликти в култури с нисък и висок контекст</i>. Доклади за изследване на комуникациите, 4(1), 32-37. • Hofstede, G. (1980). <i>Последствията от културата: Вж.: Международни различия в свързаните с работата ценности</i>. Sage Publications. • Berry, J. W. (2005 г.). <i>Акултурация: Акултурация: успешен живот в две култури</i>. <i>Международно списание за межкултурни отношения</i>, 29(6), 697-712. • Организация на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО). (2015). <i>Глобален доклад за мониторинг на образованието: Образование за всички 2000-2015 г: Постижения и предизвикателства</i>. • <i>Journal of Cross-Cultural Psychology</i>. • <i>Международно списание за межкултурни отношения</i>. • <i>Центърът Хофстеде</i>. (https://www.hofstede-insights.com/) • <i>Център за културно разузнаване</i>. https://www.culturalq.com/ • Gudykunst, W. B., & Nishida, T. (2001). <i>Тревожност, несигурност и възприемана ефективност на комуникацията между взаимоотношения и култури</i>, <i>International Journal of Intercultural Relations</i>, 25 (1), 2001, p. 55-71. • Hammond, S. A., & Royal, C. (1998). <i>Уроци от практиката: Прилагане на оценяващо проучване (преработено издание)</i>. Thin Book Publishing.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържанието в нея информация.

	<ul style="list-style-type: none"> • Srivastava, S., Cooperrider, D. L., & Associates. (1990). Appreciative Management and Leadership (Оценяващо управление и лидерство): Силата на позитивното мислене и действие в организациите. Jossey-Bass.
--	---

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ТОЛЕРАНТНОСТ, ПРИЕМАНЕ И РАЗБИРАНЕ" #3	
Заглавие на дейността	<i>Кафене "Културни връзки": Отим в World Cafe</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	World Cafe
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Цел: <ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на толерантността, приемането и разбирателството между младежите от Турция, Румъния, България, Сърбия, Гърция и Македония чрез открит и конструктивен диалог. Цели на обучението: <ul style="list-style-type: none"> • развийте по-задълбочено разбиране на културния произход на другите чрез ръководени дискусии. • Насърчаване на чувството за приемане и толерантност към различните гледни точки. • Усъвършенстване на уменията за комуникация и сътрудничество в мултикултурна среда.
Продължителност на дейността (в минути)	120 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Масите и столовете са подредени в стил "кафене" с флагове или символи на всяка държава. • Хартиени покривки с обозначено място за дискусия за всяка страна и маркери, с които участниците да пишат и рисуват. • Флип чарт или бяла дъска за фасилитаторите, за да записват ключовите моменти. • Самозалепващи се листчета за записване на мислите на участниците по време на ротациите. • Използвайте таймер или звънец, за да сигнализирате кога да завъртите.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

	<ul style="list-style-type: none"> табелки с имена и знамена на държави, които помагат на участниците да определят националността си.
<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Младежи на възраст 18-25 години, размер на групата 20-40 души. Не се изискват предварителни знания или опит.
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Повишаване на осведомеността и оценяването на културното многообразие. Подобрени умения за комуникация и активно слушане. Укрепване на връзките и взаимоотношенията между участниците.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Формат World Cafe Открити и ръководени дискусии
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Настройване (15 минути):

- Създайте топла и приветлива атмосфера с маси и столове в стил кафене.
- Поставете на масите знамената или символите на всяка държава.
- Представете накратко концепцията на World Cafe, като подчертаете значението на уважителния диалог.

Кръг 1 - Толерантност (30 минути):

- Участниците се редуват на различни маси, представящи различни държави.
- Всяка маса има фасилитатор и конкретна тема, свързана с толерантността.
- Фасилитаторите могат да водят дискусии за културни практики, изискващи толерантност, или да споделят лични истории за толерантността.
- Участниците пишат и рисуват своите идеи върху хартиените покривки.

Кръг 2 - Приемане (30 минути):

- Участниците се преместват на нови маси.
- Фасилитаторите на всяка маса ръководят дискусиите за приемането, като изследват културните практики, които насърчават приемането.
- Участниците споделят лични истории или примери, свързани с приемането.
- Насърчете участниците да помислят как може да се насърчи приемането в различните общности.

Кръг 3 - Разбиране (30 минути):

- Участниците отново се разменят на нови маси.
- Фасилитаторите водят дискусии за разбирането, като се фокусират върху значението на културното разбиране и предизвикателствата, пред които са изправени.
- Участниците споделят начините, по които могат да допринесат за по-доброто разбиране.
- Насърчавайте размисли за това как разбирането може да доведе до по-силни връзки.

Събиране на реколтата и размисъл (15 минути):

- Съберете се отново като голяма група.
- Фасилитаторите обобщават основните идеи и наблюдения от всяка тема на флипчарт или бяла дъска.
- Дайте думата на участниците да споделят своите размисли за наученото.
- Завършете с общ ангажимент за насърчаване на толерантността, приемането и разбирането.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разпространете кратка анкета, за да съберете мненията на участниците за преживяването в World Cafe. • Насърчете участниците да споделят личните си изводи по време на сесията за размисъл.
<p>включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Съобразявайте се с езиковите различия и осигурете ясна комуникация. • Насърчаване на приобщаваща и уважителна атмосфера по време на дискусиите. • Фасилитаторите трябва да слушат активно и да направляват дискусиите, без да налагат собствената си гледна точка.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Осигуряване на ресурси за по-нататъшно изследване на толерантността, приемането и разбирането. • Помислете за организиране на последващи дейности, като например съвместен проект или културен обмен, които да продължат диалога между участниците.
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brown, J., & Isaacs, D. (2005). <i>The World Cafe: Berrett-Koehler Publishers: Shaping Our Futures Through Conversations That Matter.</i>
<p>изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gudykunst, W. B. (2012). <i>Преодоляване на различията: Ефективна междугрупова комуникация (учебници по междуличностна комуникация).</i> Sage Publications.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Тема 6

ДОБРОСЪСЕДСТВО

ВЪВЕДЕНИЕ

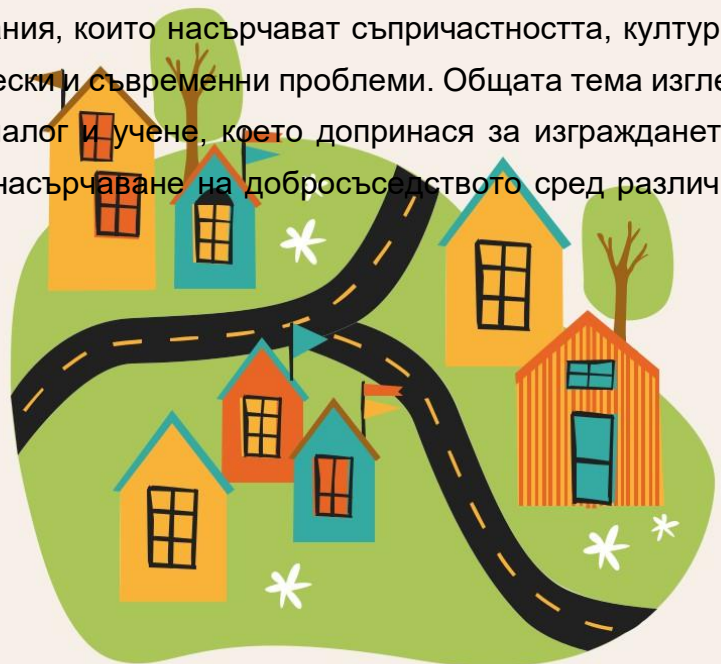
Добросъседство Покажете примери за добросъседство, като например прояви на доброта, доброволческа дейност или обществени събития, които сближават хората. "Добросъседство" показва примери за добросъседство, като например прояви на добротворство, доброволчески труд или обществени събития, които сближават хората. "Добросъседство"; отнася се до положителните взаимоотношения и взаимодействия между съседите, които насърчават чувството за общност и взаимна подкрепа. Доброто съседство често включва прояви на доброта, доброволческа работа и общностни събития, които сближават хората. Дейностите за младежки работници по тази тема в Наръчника включват:

1:

- Разрушаване на невидими фасади: Семинар за межкултурен диалог
- Извърви километър в моите обувки
- Исторически събития и тяхното възприемане
- Присъединяване към ЕС: Перспективи и предизвикателства

Дейностите, изброени в тази тема, имат за цел да насърчават разбирателството, диалога и сътрудничеството между младите хора, като се фокусират върху насърчаването на положителни взаимоотношения и добросъседство.

Тези дейности заедно осигуряват платформа за младежките работници да участват с младите хора в дискусии и преживявания, които насърчават съпричастността, културното разбиране и осъзнаването на исторически и съвременни проблеми. Общата тема изглежда е създаването на пространство за диалог и учене, което допринася за изграждането на положителни взаимоотношения и за насърчаване на добросъседството сред различните общности.

ТЕМА "ДОБРОСЪСЕДСТВО" #1	
Заглавие на дейността	<i>Разрушаване на невидими фасади: Семинар за межкултурен диалог</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Този семинар има за цел да изгради доверие и разбирателство между участниците от различни етнически/национални/културни среди.
Продължителност на дейността (в минути)	1 ден
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Оборудване за презентации (ако има такова), хартия за флипчарт, маркери, материали за писане за участниците.
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит. Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на откритостта, комуникацията и разбирането между различните етнически/национални/културни среди на Балканите. • Подобрени умения за решаване на проблеми и водене на преговори.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ледена спирачка, групови презентации, открити дискусии, лични размисли.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<p>Програма с инструкции:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение и разчупване на леда (60-90 минути): Започнете с кръг от представяния и групов ледоразбивач, който изисква екипно сътрудничество. Това задава положителен тон и помага на участниците да се чувстват по-комфортно един с друг. 2. Културно споделяне (90-120 минути): Разделете участниците на групи в зависимост от техния етнически/национален/културен произход. В своите групи участниците ще обсъдят ключови аспекти на своята култура и традиции, включително музика, храна, истории, празници, обичаи и др. След това всяка група ще представи обобщение на дискусията си пред по-широката група. 3. Упражнение "Невидими фасади" (120-180 минути): <ul style="list-style-type: none"> • Списък с погрешни схващания (60 минути): Участниците ще останат в своите етнически/национални/културни групи и ще направят мозъчна атака за общи погрешни схващания или стереотипи, които другите етноси могат да имат за тях. Те ще бъдат записани на дъска и/или на скрит от погледа лист от флипчарт. • Разкриване и опровергаване (60-120 минути): Една по една всяка група ще разкрие своя списък и ще развенчае всяко погрешно схващане, като предостави 	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

фактологични контрапункти и лични анекдоти, където е възможно. Представящата група трябва също така да се ангажира с въпросите и коментарите на участниците извън нейната група.

4. Открита дискусия и размисъл (90-120 минути):

- **Дискусия в групата:** След упражнението улеснете разговора за преживяното. Въпросите могат да включват: Как се почувствахте, когато споделихте погрешни схващания за вашата група? Изненадаха ли ви някои от погрешните схващания или развенчаването им? Как можем да приложим това, което научихме днес, в ежедневието си?
- **Личен размисъл:** Накрая помолете всеки участник да сподели едно нещо, което планира да промени в поведението си, или едно нещо, което е научил за друга култура от семинара, като обобщил изводите си от сесията.

5. Закриване (15-30 минути): Завършете, като благодарите на всички за откритостта и участието им, обобщете основните изводи и дайте подробности за предстоящи свързани събития или възможности за по-нататъшно взаимодействие.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.

- Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.

Бележки на фасилитаторите

Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.

Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.

Споделете съвети или най-добри практики за

- Фасилитаторите могат да започнат, като помолят участниците да споделят за своята култура и традиции. След това могат да включат участниците в упражнения, които показват отрицателните последици от стереотипите, например упражнението "Невидими фасади", в което участниците споделят често срещани погрешни схващания за своята група и след това реалността, за да коригират погрешните убеждения.

<p>фасилитаторите и участниците.</p>	
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сложността на межкултурното общуване може да бъде проучена в литература като "Межкултурно общуване: Къде сме били, къде отиваме...". В нея можете да намерите полезни гледни точки за историята на дисциплината и ключовите области на изследване: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/22041451.2015.1042422

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДОБРОСЪСЕДСТВО" #2	
Заглавие на дейността	<i>Извърви километър в моите обувки</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Ролева игра Основната цел на тази ролева игра е да насърчи разбирането, културния диалог и съпричастността на участниците, като им даде възможност активно да се противопоставят на стереотипите и погрешните схващания за различните култури. Това ролево упражнение ще постави участниците в ежедневен сценарий, който представя общи проблеми или погрешни схващания, с които се сблъскват различните етноси на Балканите.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Изграждане на разбиране за различни балкански култури чрез потапяне и интерактивно участие. • Да се запознае от първа ръка с предизвикателствата и сложността на етническите проблеми на Балканите. • Да развенчае стереотипите и погрешните схващания за различните етнически култури. • Насърчаване на уважителен и открит диалог, който да спомогне за подобряване на межкултурните отношения.
Продължителност на дейността (в минути)	240 мин/половин ден
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Описание на сценариите за всяка група

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години
<p>условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Резултатите от тази дейност са насърчаване на съпричастността, изследователските умения и задълбоченото разбиране на различните култури, което ще позволи на участниците да се изправят срещу собствените си стереотипи или погрешни схващания.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри, преговори и групови дискусии, обобщаване

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Дневен ред и инструкции:

1. Разделете участниците на няколко малки групи. Присвоете на всяка група различна етническа/национална/културна идентичност от Балканите. След това на участниците ще бъде дадено време да направят проучване за определената им култура, включително за социалните, политическите и икономическите аспекти. На всяка група се предоставя сценарий, характерен за определената култура. **(90 мин.)** Пример: *Група приятели трябва да се ориентират в чувствителна тема (например скорошно политическо събитие) по време на среща.*

Сценарии за всяка национална група:

- **На български език:** Семейна среща, на която по-възрастните и по-младите поколения обсъждат прехода от комунизма към днешна демократична България.

- **Сръбски език:** Група приятели, които се събират на спортно събитие и обсъждат предизвикателствата, свързани със съхраняването на традиционните ценности, докато се адаптират към съвременните европейски норми.
- **Румънски език:** Разговор на вечеря за уникалната култура на Румъния като страна, говореща на латински език в славянски езиков пейзаж, и за опита и трудностите на Румъния в процеса на интеграция в ЕС.
- **Гръцки език:** Сценарий на кафене, в което младежи и възрастни местни жители обсъждат последиците от икономическата криза и въздействието ѝ върху културните и обществените аспекти на живота в Гърция.
- **Турски език:** Среща в градската управа, на която гражданите обсъждат уникалното положение на Турция, която се намира между Европа и Азия, и дискутират въпроси, свързани с културната идентичност и възприятията.
- **Северномакедонски:** Ситуация в класната стая, в която ученици от етнически албански и македонски произход обсъждат общата си история, неотдавнашните спорове относно смяната на имената и пътя напред.

Роли:

Участниците във всяка група получават индивидуални роли:

- **Говорител:** Говорителят има водеща роля в започването и воденето на разговора/дискусията.
- **Слушател:** Слушателят насърчава дискусията, прави коментари и реагира на разговора.
- **Наблюдател:** Наблюдателят наблюдава взаимодействията и дава обратна връзка в края им, както за самото взаимодействие, така и за това доколко добре според него екипът му е представил определената му култура.

2. Ролева игра: (90 мин.)

- Всяка група разиграва своя сценарий пред останалите. Това е инсценировка от "реалния живот", така че насърчавайте подходящ декор, дрехи и реквизит, за да го направите по-завладяващ и по-близък до реалността.

3. Равносметка: (60 мин.)

- По време на сесиите за обобщаване на резултатите е важно участниците да се насочат към процес на самоанализ, като им се даде възможност да изразят своите чувства, възприятия и познания. Попитайте ги дали/как ситуациите от реалния живот са повлияли на ролите им и дали са били принудени да преразгледат стереотипи или погрешни схващания, които са имали по-рано. Този подход помага да се създаде среда за честен диалог и съпричастност.

Въпросите, които ще бъдат обсъждани, могат да включват:

- Доколко добре според вас вашата група е представила зададената култура?
- С какви предразсъдъци или стереотипи се сблъскахте по време на проучването или ролевата игра?
- Какво е усещането да поемеш тази роля и да се занимаваш с потенциално чувствителна тема?
- Промени ли ролевата игра представата ви за хората от културата, която представихте?

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://karlkapp.com/walk-mile-in-my-shoes-games-let-you-do/ • https://medium.com/walk-a-mile-in-her-shoes/tagged/roleplaying-game • https://www.educatemagis.org/blogs/lesson-plans-for-walk-a-mile-in-my-shoes-refugee-simulation/ • https://d2s3n99uw51hng.cloudfront.net/static/CIC_L3_Empathy_Walk%20a%20Mile%20in%20My%20Shoes_Activity%20Handout.pdf • https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/walk-a-mile-in-my-shoes.1862/ • https://www.lessonplanet.com/search?keywords=walk+a+mile+in+my+shoes

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДОБРОСЪСЕДСТВО" #3	
Заглавие на дейността	<i>Исторически събития и тяхното възприемане</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Ролева игра: В тази тема сценарият се върти около дискусия, в която приятели от различни балкански страни се срещат на обща вечеря, след като години наред не са се виждали. Обсъждането на историческите събития, които са повлияли на общностите на другите, и как това оформя настоящите им условия на живот може да бъде едновременно деликатна, но и поучителна тема за всички участници. Основната цел на тази ролева игра е да се насърчи задълбочаването на диалога за историческите събития и да се постигне по-широко разбиране за това как събитията са формирали различните балкански общности и техните настоящи условия на живот.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на откровен диалог за историята на балканския регион и нейното отражение върху живота на съвременните хора. • Да разберат разнообразния исторически опит и перспективите на различните балкански общности. • Да се насърчи съпричастността и разбирането между участниците от различни култури. • Да се противопоставят и да оспорват исторически погрешни схващания или недоразумения.
Продължителност на дейността (в минути)	240 мин/половин ден
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Този сценарий дава възможност на участниците да изследват своите исторически предразсъдъци, осигурява историческо образование и може да изгради съпричастност между различните култури на Балканите.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри, преговори и групови дискусии, обобщаване
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<p>Дневен ред и инструкции:</p> <p>1. Въведение (15 минути): Започнете с кратко представяне на целта и задачите на ролевата игра. Подчертайте необходимостта от уважение и разбиране, тъй като участниците ще обсъждат деликатни исторически въпроси.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

2. **Разпределение на ролите (15 минути):** Разделете участниците на различни групи по идентичност (българи, сърби, румънци, гърци, турци, северномакедонци) и разпределете ролите.
3. **Време за приготвяне (60 минути):** Дайте време на групите участници да проучат определената им културна история, основните събития и тяхното въздействие.
4. **Ролева игра (90 мин.):** Всяка група представя своя исторически разговор по време на вечеря за събиране. Насърчавайте използването на реквизит или облекло, за да повишите реализма и ангажираността в сценария.
5. **Равносметка (60 минути):** Улеснете груповата дискусия и размисъл след ролевата игра.

Роли във всяка група:

- **Говорител:** Този човек поема водещата роля в започването на разговора за историческите събития и тяхното въздействие върху етническата общност. Участникът трябва да прояви емоции, знания и гледни точки, отразяващи определената му идентичност, като направи разговора възможно най-реалистичен
- **Слушател:** Този човек ще отговори на разказа на говорещия със своята гледна точка от различен балкански произход, като представи контра-разкази или прилики, открити в собствената му история.
- **Наблюдател:** Документира действията, реакциите, диалога и езика на тялото на говорещия и по време на разбора ще предостави информация за взаимодействието и представените исторически перспективи.

Ролева игра: Всяка група представя своя сценарий пред останалите. Това е пресъздаване в "реалния живот", така че насърчавайте подходящ декор, дрехи и реквизит, за да го направите по-ангажиращ и по-близък до реалността.

Равносметка: Помолете групите да споделят мнението си за преживяното. Обсъдете дали ролевата игра е променила вече съществуващите възприятия за други култури, техните исторически борби и като цяло за сложността на балканската история. Насърчавайте откровеността и споделянето на емоциите, преживени по време на ролевата игра.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.
--	---

<p>други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете</p>	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.historicalroleplay.com/ • https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Historical_role-playing_games • https://www.gametracker.rs/server_info/45.140.143.106:777/
<p>съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ДОБРОСЪСЕДСТВО" #4	
Заглавие на дейността	<i>Присъединяване към ЕС: Перспективи и предизвикателства</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Ролева игра Тази тема е посветена на дискусиите между приятели с различен произход - някои от страните членки на ЕС, а други от балканските страни, които се стремят да се присъединят към ЕС. Ръководейки се от целта и задачите на сценария, тази ролева игра има за цел да предостави всеобхватна перспектива за ЕС, като насърчи взаимното уважение и разбиране между участниците.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Да се насърчи откровената комуникация относно реалностите, предимствата и задълженията на членството в ЕС. • Да разберат и да се вживеят в надеждите, опасенията и пречките на страните, които се стремят да се присъединят към ЕС. • Да улесни обмена на идеи и опит, които могат да доведат до по-добро разбиране и сътрудничество между хора от различни европейски страни.
Продължителност на дейността (в минути)	240 мин/половин ден
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Основният резултат от тази ролева игра е да се стимулира диалог за различните гледни точки и уникалните трудности, свързани с присъединяването към ЕС, като се насърчи взаимното разбиране и съпричастност между участниците от страните членки на ЕС и бъдещите държави.
<p>Методи и техники: Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри, преговори и групови дискусии, обобщаване
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<p>Дневен ред и инструкции:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въведение (15 минути): Започнете с кратко представяне на основната цел и основните правила на ролевата игра. Подчертайте значението на уважението и откритостта, като се има предвид чувствителността на тази тема. 2. Разпределение на ролите (15 минути): Разпределете ролите на всеки участник. 3. Време за приготвяне (60 минути): Дайте на участниците време да проучат определените им роли и да се подготвят за ролевата игра. 4. Ролева игра (90 минути): Участниците изпълняват сценария в определените им роли. 	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

5. **Равносметка (60 минути):** Участниците обмислят своите действия, разговора и резултатите от него.

Роли:

- **Говорител:** Участник от страна, която е била член на ЕС, споделящ опит за членството в ЕС.
- **Слушател:** Участник от балканска страна, която се стреми да се присъедини към ЕС, реагира на споделения опит и представя своята гледна точка за процеса на присъединяване.
- **Наблюдател:** Наблюдава диалога и поведението на участниците и насърчава по-нататъшната дискусия чрез въпроси.

Ролеви игри: Всеки участник изпълнява съответната си роля. Говорителят споделя своя опит, а слушателят представя своята гледна точка. Наблюдателят записва взаимодействията и подготвя проучващи въпроси за сесията за обобщаване.

Равносметка: Насърчете участниците да споделят чувствата си от ролевата игра. Обсъдете какво са научили за ЕС, стремежите и предизвикателствата на бъдещите държави членки. Попитайте ги дали възприятията им са се променили или дали са придобили нови познания за Европейския съюз и процеса на присъединяване.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.

- Обратна връзка с участниците и групово обмисляне.

<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

**Препратки и
източници:**

Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.

- https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_en
- <https://biepag.eu/>
- <http://europa.ba/?lang=en>
- <https://www.springer.com/gp/book/9783319895141>
- <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/jcms.12473>
- <https://www.ceps.eu/>

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Тема 7

Забавните БАЛКАНИ

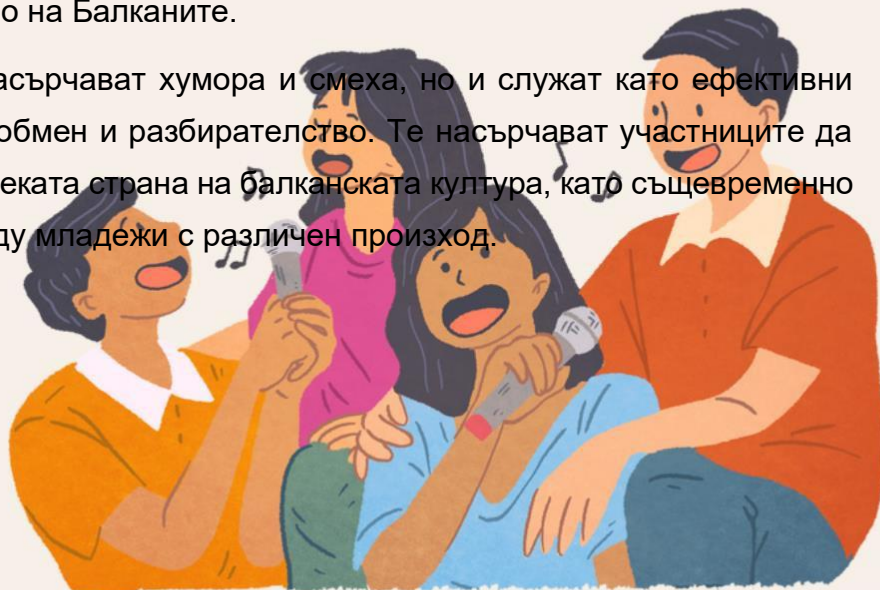
ВЪВЕДЕНИЕ

Funny Balkans показва хумористични или необичайни традиции или обичаи, които са уникални за Балканите. Въпреки че е важно да се подхожда към културния хумор с чувствителност и уважение, на Балканите наистина има някои традиции и обичаи, които могат да се възприемат като хумористични или уникални. Имайте предвид, че хуморът е субективен и това, което може да е смешно за един човек, може да се тълкува по различен начин от друг. Ето някои дейности от балканската култура, които младежките работници могат да използват и които могат да бъдат възприети като забавни или характерни:

- Фестивал "Мост между Балканите"
- Представяне на хумора чрез традиционните костюми на балканските страни
- Нощ на балканския хумор
- Да се смеем заедно: Комедия и връзка на Балканите
- Балканска нощ на комиксите
- Състезание за балкански вицове

Това са креативни и интересни идеи за дейности, които младежките работници могат да включат в своя инструментариум за насърчаване на чувството за хумор и културното разбирателство на Балканите.

Тези дейности не само насърчават хумора и смеха, но и служат като ефективни инструменти за културен обмен и разбирателство. Те насърчават участниците да изследват и оценяват по-леката страна на балканската култура, като същевременно насърчават връзките между младежи с различен произход.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #1	
Заглавие на дейността	<i>Фестивал "Мост между Балканите"</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Събитие Фестивалът "Мост между Балканите" е еднодневно събитие, което има за цел да отпразнува уникалните култури, традиции и таланти на балканските страни, като същевременно насърчава чувството за единство, разбирателство и приятелство между различните им народи. Фестивалът включва различни дейности, семинари, щандове за храна и представления, които подчертават най-доброто, което всяка страна може да предложи, като позволяват на хората да се свържат и да научат повече за културите си.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на разбирането и оценяването на различните култури, традиции и таланти на балканските страни. • Да насърчи чувството за приятелство, единство и взаимно уважение сред населението. • Да предложим платформа за представяне на уникалността на всяка страна. • Да се улесни межкултурното обучение чрез участие в различни дейности и семинари.
Продължителност на дейността (в минути)	1 ден
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Реквизит и ресурси за различни културни представления и семинари. • Разпределени са пространства за различни дейности, семинари, сцени за представления и щандове за храна. • Културни артефакти, занаятчийски изделия или експонати от различни страни, за да покажат тяхната уникалност. • Хранителни съставки за приготвяне на традиционни ястия от балканските страни. • Аудио, осветително и визуално оборудване за презентации, речи и представления.
Целева група	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на знанията и оценяването на разнообразните култури на Балканите. • Подобрени комуникационни умения и културни компетентности благодарение на взаимодействието с хора от различни среди. • По-добро разбиране на значението на единството и уважението в мултикултурните общества. • Практически опит за участие в дейности и традиции на различни балкански култури.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Семинари и интерактивни сесии • Разказване на истории - традиционни истории, история и фолклор за обучение и просвещение на участниците. • Изпълнения на живо - танци, музика, драма и други артистични представления на живо за предаване на културна информация. • Хранителни и занаятчийски експонати - щандове с храни и занаятчийски експонати, които представят кулинарни и занаятчийски умения, характерни за балканските страни. • Визуални дисплеи: Използвайте визуални артефакти, традиционни облекла и символи, за да подчертаете уникалността на всяка култура. • Панелни дискусии и дебати: Организиране на беседи и дискусии за насърчаване на диалога за общите черти и различията между балканските култури.
<p>Описание на дейността и инструкции</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел.

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.).

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Дневен ред:

- 1. Церемония по откриването (9:00 - 9:30 ч.):** Началото на събитието се поставя с оживено и цветно шествие с традиционни костюми, музика и танци от всяка участваща балканска страна, което показва единството в многообразието.
- 2. Културни работилници (10:00 - 12:00 ч.):** Предложете няколко паралелни работилници, които позволяват на участниците да научат и да се запознаят с различни аспекти на балканската култура (например традиционни танци, занаяти, готварство, народни приказки и история). Насърчавайте всеки да посети поне един семинар от друга балканска страна.
- 3. Балкански базар (12:00 - 14:00 ч.):** Поставете щандове от всяка страна с традиционни храни, занаятчийски изделия и сувенири, за да могат участниците да опитат и закупят продукти, които показват богатото културно наследство на всяка балканска страна.
- 4. Сесия за изграждане на мостове (14:30 - 16:00 ч.):** Организирайте интерактивна груповая дейност, която насърчава работата в екип и сътрудничеството между участниците от различни държави, като например съвместен художествен проект, символизиращ единството, или игра за изграждане на екип. Целта е да се създадат връзки между участниците, като същевременно се подчертае значението на съвместната работа въпреки различията.
- 5. Разнообразни изпълнения (16:30 - 18:30 ч.):** Поканете изпълнители от всяка участваща държава да покажат своите таланти, включително традиционна музика, танци, четене на поезия или кратки театрални представления, които показват богатото културно наследство на Балканите.
- 6. Церемония по закриването (19:00 - 20:00 ч.):** Завършване на събитието със съвместен спектакъл с участието на всички държави, символизиращ единството и хармонията на балканските народи. Това може да бъде специално композирана песен, съвместен танцов синтез или церемония, съчетаваща елементи от традициите на всяка страна.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Опишете как методологията включва оценка и оценяване на

- **Отзиви на участниците:** След края на събитието съберете обратна връзка от присъстващите и участниците. Това ще ви помогне да прецените ефективността на различните методи и тяхното въздействие, което ще доведе до непрекъснато подобряване на бъдещите събития.

<p>обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дейности за културен обмен: Насърчавайте участниците да споделят елементи от своята култура. • Работа в мрежа и интеграция: Осигуряване на места и възможности за участниците да се смесват, да създават мрежи и връзки, което засилва усещането за общност и единство. • Използване на цифрови платформи: Използвайте онлайн платформи и социални медии, за да достигнете до по-широка аудитория. Предаването на живо на изпълнения, онлайн подаването на заявки за виртуална художествена галерия или популяризирането в каналите на социалните медии може да помогне за създаването на по-приобщаващ фестивал.
---	---

<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • https://thebalkandanceproject.com/ • http://www.etnofilm.org/?language=eng • https://www.thespruceeats.com/cuisine-of-the-balkans-4125941 • https://www.amazon.com/Balkan-Traditional-Witchcraft-Radomir-Ristic/dp/097961685X • https://www.cambridge.org/core/books/balkans-in-travel-writing/2D75C9EB6A5B05E3FE9711690B907FE1
---	---

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #2	
Заглавие на дейността	<i>Представяне на хумора чрез традиционните костюми на балканските страни</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар: Целта на дейността е да се развие културният обмен между балканските страни чрез хумор и да се насърчи творчеството на младите хора, което ще им позволи да се сближат чрез опознаване на различни традиции и култури.
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Да се покажат ключовите моменти или послания и информация с хумор, които е по-вероятно да бъдат запомнени. • Да повишите интереса към това, което другите казват • За да се задържи вниманието на участниците през целия необичайни и творчески, като например изработване на костюми в посока на обединяване на хората презентации.
Продължителност на дейността (в минути)	120 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Флипчарт, хартия, маркери, химикалки, лепило и ножица.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 16-30 години • 18 + (младежки работници, младежки лидери и млади хора със силен интерес към младежкото участие и демократизацията)
<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се запознаят с културата и традициите на балканските страни • Да научите как изглеждат традиционните костюми • За да се усмихнат • Да се свързват помежду си
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<p>Работа по групи, представяне на традиционни модни модели като традиционни костюми</p> <p>Тези методи са подходящи за постигане на целите поради следните причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен опит, при който участниците работят заедно върху една и съща задача. • Изграждане на позитивна и ангажираща учебна общност чрез взаимно обучение и преподаване. • Той запознава участниците с различни идеи и подходи по забавен начин. • Да станем активни и творчески участници, за да уважаваме всяка култура и традиция. • Уважение и приемане на различията. • Подобряване на комуникационните умения.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

1. Въведение и разчупване на леда (10 минути): Започнете уводната част, като попитате фасилитаторите какво е разбирането им за понятието "Забавни Балкани".

2. Работа по групи -Забавни Балкани във вашата страна (40 мин.): Разделете участниците на 6 групи по държави. Участниците от всяка група имат задача да създадат своя национална носия, като използват флипчарт.

3. Създаване на костюм (50 мин.): Всяка група ще избере по един човек, който ще бъде модел с цел да представи типичния костюм. Докато той/тя се движи като модел, останалите членове на групата ще представят най-важните забавни факти, като например

- Докосване, целуване, когато хората се срещнат.
- Накланят ли се много близо един до друг, когато говорят?
- Как хората си играят с косата и брадата си, за да покажат нещо, което да представи човешкото взаимодействие.

4. Открита дискусия и размисъл (15 минути): Участниците ще обсъдят характеристиките на всеки костюм и ще покажат приликите или разликите на всички типични костюми.

5. Закриване (5 минути): Обобщаване на убежденията и впечатленията на участниците от дейността и споделяне на нови идеи.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обратна връзка с участниците и групово размишление
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #3	
Заглавие на дейността	<i>Нощ на балканския хумор</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Забавления и комедийно шоу
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на хумора и смеха като средство за изграждане на връзки. • Да отпразнуваме богатите комедийни традиции на Балканите.
Продължителност на дейността (в минути)	90 минути (може да е по-малко или повече)
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Сцена или пространство за представления, местни комици или участници, които желаят да се изявят, и публика.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Без възрастови ограничения, с интерес към хумора и комедията.
<p>условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Споделен смях и чувство за единство чрез хумор. • Запознаване с разнообразието от комедийни стилове на Балканите.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Стендъп комедия, хумористични разкази и скечове.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел.</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.).</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<ul style="list-style-type: none"> • Поканете местни комедианти или участници да изпълнят забавни номера, стендъп комедия, хумористични разкази или скетчове. • Насърчавайте смеха и положителните взаимодействия между публиката. 	
<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Отзиви от публиката и дискусии след представлението.
<p>участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурете приветлива и непринудена атмосфера на събитието.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Представяне на различни комедийни стилове от различни балкански страни.
<p>Препратки и източници:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

<p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн,</p>	
--	--

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #4	
Заглавие на дейността	<i>Да се смеем заедно: Комедия и връзка на Балканите</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Цел: <ul style="list-style-type: none"> • Насърчаване на културното разбирателство и връзката между балканските младежи чрез хумор и комедия. Цели на обучението: <ul style="list-style-type: none"> • Чрез хумористични изрази участниците ще разпознаят и идентифицират културни нюанси, обичаи и традиции от различни балкански страни. • Развиване на межкултурна емпатия: Участниците ще развият емпатия, като разбират и оценяват различните културни перспективи.
Продължителност на дейността (в минути)	90 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Бяла дъска или флипчарт • Маркери • Таймер • Малки награди или символи за участниците (по избор)
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи от Балканите на възраст между 18 и 25 години от различни държави в региона.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Участниците ще демонстрират по-добра осведоменост за културното многообразие на Балканите, като разпознават уникални обичаи, традиции и стилове на хумор. • Участниците ще подобрят способността си да общуват ефективно с връстници от различни балкански страни, като използват хумора, за да се свържат и разберат. • Участниците ще изпитат по-силни връзки с връстниците си, ще укрепят общността и ще споделят смеха отвъд културните граници. • Участниците ще развият положително отношение към културните различия, осъзнавайки стойността на хумора като мост, който свързва, а не разделя. • Участниците ще демонстрират подобрени умения за сътрудничество в мултикултурна група, като прилагат хумор за улесняване на работата в екип и сътрудничеството.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ролеви игри • Работилница за стендъп комедия • Отворени микрофони
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Ледоразбивач - симулации на балканска комедия (15 минути):

- Изгответе списък с хумористични действия, жестове или културни препратки, характерни за Балканите.
- Участниците се редуват да разиграват шарадите, докато другите гадаят.
- Насърчавайте участниците да включат в играта своя културен хумор.

Интерактивно картографиране на комедията (20 минути):

- Разделете групата на по-малки екипи или двойки.
- Предоставете на всеки екип голяма карта на Балканите.
- Помолете ги да открият и отбележат забавни анекдоти, вицове или хумористични стереотипи за всяка страна.
- Екипите представят своите открития, като насърчават смеха и разбирането.

Уъркшоп по стендъп комедия (30 минути):

- Запознайте се с основите на стендъп комедията.
- Насърчете участниците да споделят забавни анекдоти или наблюдения от собствените си култури.
- Проведете мини семинар за поднасяне на вицове, определяне на времето и значението на културната чувствителност в хумора.

Комедийна демонстрация (15 минути):

- Поканете участниците да изпълнят своите стендъп комедийни номера в подкрепяща, лежерна среда.
- Участниците могат също така да споделят хумористични истории или вицове, които ценят в своята култура.

Размисъл и споделяне (10 минути):

- Улеснете сесията за размисъл относно ролята на хумора в изграждането на връзки.
- Обсъдете всички културни прозрения, получени по време на дейността.
- Дайте думата на участниците да споделят любимите си забавни моменти от сесията.

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.

Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други

- Съберете обратна информация за ефективността на семинара за разчупване на леда, картографирането и стендъп комедията.
- Оценете степента на ангажираност и участие по време на комедийния спектакъл.
- Да се оценят разсъжденията на участниците относно ролята на хумора в межкултурното разбирателство.

<p>механизми за обратна връзка.</p>	
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подчертайте значението на уважителния и приобщаващ хумор. • Създаване на позитивна и подкрепяща атмосфера, в която участниците да споделят своите комедийни таланти. • Съобразявайте се с културната чувствителност; насърчавайте хумора, който спомага за единството и разбирателството.
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Помислете за включване на местни комици или комедийни клипове от различни балкански страни. • Осигурете на участниците възможности да продължат да споделят хумор и шеги и след края на сесията. • Уловете незабравими моменти чрез снимки или кратки видеоклипове за забавно обобщение. • Тази дейност "Да се смеем заедно" използва хумора за преодоляване на културното разбирателство, като насърчава връзките между балканските младежи по игрови и интерактивен начин. Адаптирайте съдържанието и структурата в зависимост от специфичната културна динамика и предпочитания на участниците.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Абел, М. Х., 2002 г. Хумор, стрес и стратегии за справяне. Хумор, 15: 365-381. • Crawford, С. В. 1994. Теория и последствия по отношение на използването на стратегическия хумор от лидерите. The Journal of Leadership Studies, 1(4): 53-68.
<p>съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Каплан, Д. (2006 г.). Балкански призраци: Д. Vintage. • Romero, E. J. & Cruthirds, K. W. (2006). Използване на хумора на работното място, Academy on Management Perspective, p.58-69.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #5	
Заглавие на дейността	Балканска нощ на комиксите
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Семинар Целта на дейността е да се повиши разбирането на участниците за сатирата и културната осведоменост чрез способността им да видят собствената си култура през призмата на здравословния хумор.
Цели на обучението за дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	<ul style="list-style-type: none"> • Основната цел на обучението за участниците е да повишат разбирането си за сатирата и културната осведоменост чрез способността си да видят собствената си култура през призмата на здравословния хумор (да изследват елемента сатира - да интегрират моралното обучение в комедията). • Други цели на обучението са да се повишат уменията на участниците за работа в екип, комуникация, основни проучвания, скициране, планиране, вземане на решения и визуално представяне.
Продължителност на дейността (в минути)	<ul style="list-style-type: none"> • Приблизително 3 часа за сесията + кафе пауза + 30 минути или 1 час за изложба + 45 минути за размисъл след изложбата. Общо: приблизително 4 - 4,5 часа.
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Хартия А4, хартия А2, моливи, гумички, маркери, химикалки, линейки, смартфони и интернет връзка. • Необходимо е място за работа на всяка група - маса, столове и място за излагане на финалните комикси (размер А2, по един или няколко на група) - може да бъде стена, на която да се залепят плакатите.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>Целева група</p> <p>Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой, размер на групата, предварителни знания, опит.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи или млади хора от различни балкански държави, минимум 15 души от 3-4 различни държави и максимум 40 души от до 10 държави. Всяка национална група от участници трябва да се състои от приблизително еднакви хора! Не е необходим никакъв предварителен опит или познания.
--	---

<p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разбиране на елементите на сатирата • Разбиране и практикуване на здравословен (ненараняващ) хумор • Културна осведоменост - за собствената си култура и за другите балкански култури • Повишаване на компетентността по отношение на работата в екип, основни изследвания, комуникация, скициране, планиране, вземане на решения и визуално представяне.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Въведение - визуално и словесно представяне от страна на фасилитатора, за сатирата и за протичането на планираната сесия • Уъркшоп в национални екипи - проучване, планиране, скициране, подготовка на финалните плакати в голям размер • Изложба на създадените плакати • Дебрифинг - размисли между колеги и в пленарна зала

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Описание на дейността и инструкции

Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел.

(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.).

Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.

Фасилитаторът представя на участниците основните стъпки на дейността, както е посочено в раздела по-горе, максимум 5 минути.

Фасилитаторът кани всички да седнат и представя нагледен материал (предварително подготвена цифрова презентация или на място създадена флипчарт) за елементите на сатирата и посочва основната разлика между комедията и сатирата, а именно, че сатирата включва морално поучение или урок, който може да бъде очевиден или не твърде очевиден, но видим, когато се осмисли. 15 минути максимум.

След това фасилитаторът представя (предварително подготвен) визуален материал от комикси, който може да послужи за вдъхновение и справка на участниците. Могат да бъдат представени различни класически и модерни стилове; важно е обаче да се представят примери, които са по-лесно постижими в рамките на даденото време и без предишен опит (основни, опростени стилове). 15 минути максимум.

Фасилитаторът приканва участниците да се разделят на национални групи и да намерят маса със столове, на която да работят, като предоставя на всяка група материали - няколко страници хартия А4 и А2, моливи, гумички, линейки, химикалки, маркери. След това фасилитаторът приканва участниците да проучат своите теми, които биха искали да засегнат с изкуството на комикса. Участниците могат първо да дискутират в групите и да използват наличните си знания за забавните аспекти на своята култура, като например навици, поведение, общи възприятия, мнението им за съседните страни, общи вярвания (не религиозни) и т.н., а след това участниците могат да използват и онлайн проучвания, за да получат повече идеи. Тази част трябва да продължи около 20-30 минути.

След това фасилитаторът приканва участниците да започнат да работят по проектите за комикси на хартия с размер А4 - да създадат идея за комикс история по избраната от тях тема/и и да започнат да изготвят на хартия основните визуални точки на историята. След това групите трябва да започнат да изготвят допълнителни точки (изображения), които ще допълнят основната изобразителна история, за да се изгради по-пълна картина на историята и да се направи историята ясно свързана и разбираема за публиката. Текстът трябва да бъде добавен в рамките на комикс изображенията или под тях. 1 час.

Следва почивка за кафе.

Сега участниците трябва да бъдат поканени да продължат да подготвят своите комикси и да започнат да планират цялостното представяне на плакатите с голям размер - колко листа хартия ще използват, как ще оразмерят и разделят изображенията, за да създадат логичен поток и общо разстояние и най-добро визуално представяне на плаката/ите, да завършат текста и т.н. Когато участниците се почувстват готови, те могат да започнат да рисуват финалната си работа върху плакатите с голям размер (А2) и да финализират работата си. Приблизително 1 час, като в зависимост от процеса и нуждите на групата времето може да бъде леко удължено.

След приключване на работата и след почивка участниците се приканват да поставят плакатите си на мястото за изложба и изложбата може да започне. Заглавията на техните комикси трябва да се виждат, а творбите могат да бъдат представени накратко от член на всяка група. Предлага се цялата история и моралната поука да не се обясняват на публиката, тъй като тя трябва да бъде разбрана от участниците индивидуално или може да бъде обсъдена от публиката. В зависимост от броя на плакатите изложбата може да продължи от 30 минути до 1 ч. или повече.

Методи и въпроси за дебрифинг - рефлексията е описана в следващата глава, около 30-45 минути, в зависимост от размера на групата и процеса.

<p>Оценяване и анализ:</p> <p>Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението.</p> <p>Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети, самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<p>След изложбата на комикс плакатите в голям формат трябва да се проведе отчетна среща. По време на първата част на обобщаването участниците могат да бъдат разделени на равни, ако цялата група участници е малка, или на малки групи от 3-4 души, ако цялата група участници е голяма. Въпросите, които трябва да се зададат, са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Как се чувствате след тази дейност? • Кои бяха най-трудните моменти за вас по време на цялата дейност? • Кои бяха най-радостните моменти от цялата дейност за вас? <p>Двойките или малките групи могат да бъдат помолени да седнат на удобно място, списъкът с въпроси в писмен вид може да бъде даден на всяка група или връстник за справка и трябва да им се даде време от 10-15 минути, за да обсъдят подробно личните си отговори.</p> <p>По-късно връстниците или малките групи са поканени на пленарна сесия за размисъл, на която фасилитаторът ще зададе следните въпроси:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хареса ли ви дейността и резултатите? • Какво научихте за другите балкански култури? • Кои бяха моментите, от които се поучихте по отношение на собствената си култура? • Как подходихте към сатиричния елемент на моралния урок в работата си - лесно ли беше да го включите и намирате ли го за полезен? • Каква би била разликата в работата ви и резултатите, ако бяхте използвали само хумор, а не сатира с допълнителен елемент на морално поучение/поука? С какво изречение/ дума бихте искали да завършите тази сесия във връзка с вашия личен опит или учебен резултат?
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото. • Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.
<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ако дейността се провежда за по-млада група участници, може да се предостави предварителен списък на културните аспекти, за да се активира създаването на мислене, да се предоставят примери и да се намали времето, което ще бъде отделено за проучване. Когато дейността се води за по-възрастна група участници, може да се изисква по-сериозен аспект на моралния принцип в сатирата.
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

ТЕМА "ЗАБАВНИ БАЛКАНИ" #6	
Заглавие на дейността	<i>Състезание за балкански вицове</i>
Вид на дейността (упражнение, семинар, симулация, ролева игра, дискусия и др.) Представете кратко изложение на целта на дейността.	Упражнение
Учебни цели на дейността Определете конкретните учебни цели или резултати, които дейността цели да постигне. Тези цели трябва да са измерими и да са съобразени с общите цели на обучението.	Разглеждани въпроси: <ul style="list-style-type: none"> • Стереотипи и предразсъдьци. • Как хуморът често се използва за поддържане или подхранване на предразсъдьци. • Лична отговорност за реакция в ситуации, с които не сме съгласни. Цели: <ul style="list-style-type: none"> • Да изследвате основите на нашия хумор. • Да осъзнаваме въздействието на шегите както върху нас, така и върху тези, срещу които се разказват. • Да започнем дискусия за страховете, които се крият в разказваните от нас вицове.
Продължителност на дейността (в минути)	45 минути
Материали и ресурси (списък на материалите, инструментите и ресурсите, необходими за дейността)	<ul style="list-style-type: none"> • Вицове • Карикатури • Шапка • Голям лист хартия или флипчарт и химикал за отбелязване на резултатите.
Целева група Определете целевата аудитория или участниците в дейността, включително тяхната възраст, брой,	<ul style="list-style-type: none"> • Младежи от Балканите на възраст между 18 и 25 години от различни държави в региона.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>размер на групата, предварителни знания, опит.</p> <p>Посочете всички необходими предварителни условия или квалификации.</p>	
<p>Резултати от обучението</p> <p>Избройте очакваните резултати от обучението или уменията, които участниците трябва да придобият от дейността.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да се идентифицират и разберат общите ценности на балканските култури. • Да придобие задълбочено разбиране за обичаите и традициите, разпространени в балканските култури. • Да идентифицират и изброят уникалните силни страни и положителни аспекти, заложиени в различните балкански култури.
<p>Методи и техники:</p> <p>Подробно опишете методите и техниките, използвани в обучението, включително всички упражнения, симулации, ролеви игри, дискусии или други стратегии за обучение. Обяснете защо тези методи са подходящи за постигане на целите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дискусии, оценка, анализ, синтез, комуникационни умения.
<p>Описание на дейността и инструкции</p> <p>Инструкции стъпка по стъпка за провеждане на дейността; схема на протичане на дейността, включително време за всеки раздел;</p> <p>(За дискусиите - списък с точки за обсъждане или въпроси, които да насочат разговорите или размишленията; за симулациите или ролевите игри - сценарии, герои, случаи и т.н.)</p> <p>Изяснете ролята на фасилитатора или инструктора при прилагането на методологията.</p>	
<p>Подготовка</p> <ul style="list-style-type: none"> • съберете разнообразни вицове, подходящи за вашата група, включително такива: 	

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

- срещу хора като вегетарианци, богати хора
- хора с увреждания,
- политици, поп звезди, чужденци, хомосексуалисти...
- за теми табу,
- каламбури и игри на думи
- трикове и шеги, които се правят срещу член на групата.
- карикатури
- Ще ви е необходима и шапка
- Голям лист хартия или флипчарт и химикал за отбелязване на резултатите.

Инструкции

1. Напишете вицовете на листчета и ги сложете в шапка.
2. Накарайте всички да седнат в кръг, раздайте шапката и помолете играчите на свой ред да извадят един лист хартия, след което да прочетат или изиграят шегата пред останалите членове на групата.
3. Останалите членове на групата оценяват шегата, като ѝ дават оценка от десет.
4. При команда от ваша страна или при броење до три помолете играчите да гласуват с показване на пръсти.
5. Отбележете резултатите на флипчарт.

Дебрифинг и оценка

Разкажете как са се чувствали хората, докато са играли играта, и след това попитайте:

- Коя шега спечели и защо?
- Коя шега е получила най-малко гласове и защо?
- Как се чувствате, когато шегата е насочена срещу вас или е свързана с нещо, за което силно се борите?
- Кой вицове са най-добрите вицове?
- Кое прави една шега неприемлива?
- Какво лошо има в разказването на сексистки/расистки вицове?
- Какво правите, когато някой разкаже обидна шега: усмихвате се учтиво, смеете се, защото приятелите ви го правят, казвате на човека, че според вас не е в ред, напускате групата, но не казвате нищо?

Оценяване и анализ:

Обсъдете механизмите за обратна връзка и оценките след обучението. Опишете как методологията включва оценка и оценяване на обучението на участниците. Това може да включва викторини, анкети,

Измерването на качеството на упражненията е един от най-важните показатели на упражненията и нещо, за което молим нашите участници за обратна връзка. Зададените въпроси включват следното:

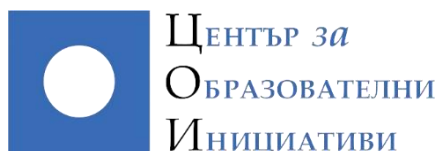
- Ръководителят на упражнението w проведе ли упражнението гладко и навреме?

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

<p>самооценки, оценки от колеги или други механизми за обратна връзка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • По скалата от 1 до 10, като 10 е отлично, как бихте оценили уменията на вашия фасилитатор да направи упражнението увлекателно и интересно? • Какъв съвет бихте искали да споделите с вашия фасилитатор, за да направите упражнението по-добро? • Какво ви хареса най-много по време на упражнението? <p>Обратната връзка от участниците, т.е. техните отговори на тези въпроси, обикновено се получава чрез проучване.</p>
<p>Бележки на фасилитаторите</p> <p>Споменете всички варианти или модификации, които могат да бъдат направени въз основа на обратна връзка или променящи се обстоятелства.</p> <p>Предложете какво могат да направят участниците след това, за да приложат или затвърдят наученото.</p> <p>Споделете съвети или най-добри практики за фасилитаторите и участниците.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изборът на вицове е важен, защото ви позволява да контролирате дейност, която лесно може да излезе извън контрол. • Включете в избора си както разрушителни, така и конструктивни шеги. Най-добрият източник на вицове са карикатурите, които ни помагат да научим нещо положително за себе си и за света. • Пазете се от шеги, които могат да обидят някои членове на групата. Може да е поучително да включите някои шеги, особено практични шеги срещу някои членове на групата.

<p>Допълнителни бележки, материали за раздаване или специални съображения</p> <p>Предложете варианти или адаптации за различни групи или учебни цели;</p> <p>Включете всички препоръчани материали за четене, уебсайтове или ресурси за по-нататъшно обучение.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Започнете да събирате карикатури и вицове, които да споделяте помежду си. Направете постоянно място на дъска за закачане, където да ги показвате. Или измислете свои собствени вицове или карикатури, които да споделите с други групи и организации. Опитайте се да ги публикувате в местния вестник или в бюлетина на вашата организация.
<p>Препратки и източници:</p> <p>Ако методологията се основава на утвърдени образователни теории или изследвания, посочете съответните източници или препратки, които подкрепят нейния дизайн,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пат Брандер, Кармен Карденас, Хуан де Висенте Абад, Руи Гомеш, Марк Тейлър, <i>"Образователен пакет"</i>, Идеи, ресурси, методи и дейности за неформално межкултурно образование с млади хора и възрастни, актуализиран и преиздаден през 2016 г. • Съвет на Европа, 1995-2016 г.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Подкрепата на Европейската комисия за издаването на тази публикация не представлява подкрепа за съдържанието, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържанието в нея информация.